

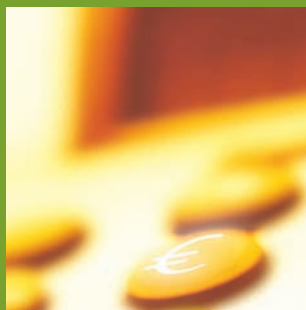
estudis

opl

01

Observatori de Polítiques Locals

Finançament municipal: anàlisi de la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Mallorca

Joaquín Alegre Martín
Llorenç Pou Garcias

Consell de
Mallorca

■ Departament de Cooperació Local

Títol:

Finançament municipal: anàlisi de la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Mallorca

Autors:

Joaquín Alegre Martín
Llorenç Pou Garcias
Professors del Departament d'Economia Aplicada de la UIB

Editat per:

Consell de Mallorca
Departament de Cooperació Local
Observatori de Polítiques Locals

Disseny gràfic, infografies i maquetació: desarrollodc.com

Impressió:

ISBN: 978-84-96069-95-4

Dipòsit legal:

S'autoritza la reproducció d'aquesta publicació sempre que n'aparegui la procedència.
Les publicacions de l'OPL s'imprimeixen en paper ecològic.

**Finançament municipal:
anàlisi de la despesa
no obligatòria dels
ajuntaments de Mallorca**

**Joaquín Alegre Martín
Llorenç Pou Garcias**

Presentació

Amb aquesta publicació, iniciam la divulgació dels treballs que ha impulsat l'Observatori de Polítiques Locals (OPL) creat recentment. Aquesta iniciativa respon a la necessitat que va detectar el Departament de Cooperació Local del Consell de Mallorca de conèixer, de manera més sistemàtica, la realitat sobre la qual treballam institucionalment, és a dir, el conjunt dels municipis de Mallorca.

L'Observatori de Polítiques Locals neix amb la voluntat de col·laborar amb totes les persones i les institucions que volen estudiar i comprendre millor la realitat municipal de la nostra illa. Malauradament, ens trobam que no són molt habituals els estudis globals sobre la realitat local de la nostra terra. L'OPL pretén contribuir a estimular aquests estudis i, alhora, afavorir-ne la divulgació. Paral·lelament, treballarà per generar relacions cooperatives i sinèrgiques entre els agents socials interessats en l'àmbit local. En aquest sentit, promourà espais de debat, trobades, seminaris, etc., en els quals es convidarà a participar-hi tots els agents actius que tenen algun tipus d'intervenció en el dia a dia municipal.

Coherentment amb el que acab de dir, em complau iniciar la primera publicació de l'OPL, amb el treball dels professors del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat de les Illes Balears, Joaquín Alegre Martín i Llorenç Pou Garcias, *L'anàlisi de la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Mallorca*.

Em complau perquè és un estudi que obre perspectives noves d'anàlisi i en treu conclusions força interessants. Em complau perquè el resultat ratifica la importància de la cooperació entre l'excel·lent personal humà de la UIB i les institucions. Em complau perquè, darrere la feina seriosa i rigorosa dels autors, s'obre tot un camp de possibilitats de nous estudis, d'interpretació polèmica de les hipòtesis de partida, de reflexió sobre el que fan o haurien de fer els ajuntaments, de constatació de les diferències de prioritats i de possibilitats de gestió entre els ajuntaments de menys població i els de més habitants...

El debat sobre el que és obligatori o no ho és en les funcions d'un ajuntament no té res d'acadèmic. Que un 27'65 % de la despesa municipal del conjunt dels municipis de Mallorca es destini a activitats estipulades com a no obligatòries, no és una dada irrellevant. Que els ajuntaments entrin de manera tangencial en moltes lleis estatals i autonòmiques amb noves responsabilitats, sense determinar-ne exactament les obligacions que han de tenir i, especialment, les noves fonts de finançament, és una explicació possible de la situació de fet que descriu l'estudi que publicam. També pot ser un indicador de les noves demandes socials que la ciutadania exigeix als ajuntaments i que, encara que per llei no estan obligats a oferir, la realitat de ser de l'Administració més propera al carrer fa que els representats polítics ho hagin de tenir en compte. La conclusió és que, si ja abans els recursos municipals eren escassos i si, a més, s'han d'incrementar les responsabilitats que tenen els ajuntaments, les mancances de finançament seran més notòries.

Amb aquest estudi tampoc s'ha de pretendre diluir les responsabilitats de gestió de cada Administració local. Governar és administrar amb recursos escassos, i governar és, sobretot, prioritzar. Per això, cada quatre anys les eleccions ratifiquen, o no, la tasca dels governants locals.

Sense oblidar aquest principi bàsic, el que l'estudi posa de manifest és que qualche cosa passa quan totes les administracions locals de Mallorca assumeixen una despesa que, en teoria, no els pertoca i que representa més del 25 % del seu pressupost.

Crec que el millor que es pot dir d'un treball rigorós és que, després de llegir-lo, no et deixi indiferent. Aquest estudi excel·lent dels professors Joaquín Alegre i Llorenç Pou, estic segur que motivarà el debat i posarà en primera plana la funció social dels nostres ajuntaments i els reptes que han d'afrontar.

Us convid, doncs, a gaudir mentre el llegiu, i també a seguir les activitats de l'Observatori de Polítiques Locals i a participar-hi.

Miquel Rosselló

Conseller executiu de Cooperació Local
Consell de Mallorca

index

I. Introducció	7
II. Delimitació dels serveis obligatoris i no obligatoris	9
III. Distribució dels municipis segons la mida poblacional	13
IV. El pes global de la despesa no obligatòria	15
V. La despesa no obligatòria per càpita	19
VI. Distribució de la despesa no obligatòria per funcions	21
VII. Anàlisi per municipis de la despesa no obligatòria per càpita	27
VIII. Conclusions	39
Referències bibliogràfiques	43
Annexos	45

1. Introducció

La situació pressupostària dels ajuntaments està subjecta a fortes tensions des de diferents àmbits. En primer lloc, ens trobam amb un problema històric de finançament, com a conseqüència, en part, que la participació dels ajuntaments en els ingressos de l'Estat és insuficient i inelàstica. En segon lloc, els ajuntaments han de donar resposta a una demanda creixent de serveis públics, sovint relacionada amb noves necessitats socials, però que també és conseqüència d'una major exigència dels ciutadans respecte del nivell de qualitat dels serveis. En aquest sentit, el marc legislatiu que defineix els serveis que obligatòriament han de proveir els ajuntaments es pot considerar insuficient avui dia (Suárez Pandiello, 2007; Solé Ollé, 2007). A tot això s'ha d'afegir l'existència d'una forta heterogeneïtat entre els municipis, vinculada a les diferents mides poblacionals i a la desigual capacitat fiscal. Aquesta heterogeneïtat pot tenir conseqüències en la quantitat i en la qualitat dels serveis que ofereixen els ajuntaments, amb la qual cosa es genera un factor de desigualtat entre els ciutadans.

En aquest context, el present document se centra a analitzar i quantificar la importància de la despesa municipal en els serveis que el marc legislatiu no estableix com de provisió obligada (d'ara endavant, la despesa no obligatòria) en relació amb el conjunt del pressupost municipal. De manera general, es pretén donar resposta, entre d'altres, a qüestions com ara: (1) la quantificació del total de despesa no obligatòria, així com el seu pes en relació al global de despesa municipal, (2) si hi ha diferències rellevants en el pes d'aquesta despesa (i en el valor per càpita) entre els municipis depenent de l'estrat (mida) poblacional, i (3) a quines partides (categories o conceptes) concretes es destina la despesa no obligatòria.

Des del punt de vista del marc territorial d'estudi, l'anàlisi de la despesa no obligatòria se centra en els municipis de l'illa de Mallorca amb una població de menys de 50.000 habitants. Això no obstant, per l'interès com a referència comparativa, la major part d'anàlisis també inclouen la informació corresponent a l'Ajuntament de Palma.

Com es planteja més extensament en l'apartat següent, la delimitació del concepte de serveis no obligatoris no és immediata. Per delimitar-lo s'ha de recórrer a l'articulat de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (LBRL 7/85). En concret, la LBRL 7/85 estableix els serveis obligatoris mínims, els quals es poden ubicar en les diferents funcions i subfuncions que estableix l'Ordre de 20 de setembre de 1989, referent a la classificació funcional del pressupost de despesa de les entitats locals. D'aquesta manera, doncs, la delimitació de la despesa obligatòria està relacionada amb les funcions i subfuncions en què s'ordena el pressupost municipal. Com es detalla més endavant, en aquesta bateria de serveis obligatoris mínims s'hi han de sumar aquells altres que les lleis estatals o autonòmiques així ho determinin.

Malgrat això, les activitats o els serveis no obligatoris són difícils de delimitar. En primer lloc, perquè acomplir molts dels serveis considerats obligatoris pot implicar per a l'ajuntament aspectes que no ho són. En segon lloc, perquè la concordança comptable entre els serveis oferts i l'estructura funcional dels pressuposts es fa d'una manera excessivament agregada. En aquest sentit, cal destacar que els municipis de menys de 5.000 habitants no tenen l'obligació de presentar la liquidació dels pressuposts desagregats a escala de les subfuncions, però, per classificar correctament algunes partides de despesa, es necessitaria informació no només a escala de les subfuncions, sinó

també dels programes. En la literatura en què s'ha estimat la despesa no obligatòria dels ajuntaments s'han efectuat dues aproximacions. La primera, que proposen l'Institut d'Economia de Barcelona i la Diputació de Barcelona, emprà la classificació funcional del pressupost de despesa i concreta les funcions o subfuncions que es poden considerar no obligatòries. La segona opció, proposada pel Departament d'Estudis i Documentació de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, delimita detalladament les activitats i els serveis no obligatoris, i estima la quantia de la despesa i les fonts de finançament a partir d'enquestes als ajuntaments. Aquest darrer mètode, encara que més precís i complet (especialment perquè permet saber quines són les fonts de finançament de la despesa no obligatòria), presenta la dificultat que en els ajuntaments és absent una comptabilitat de costos que permeti analitzar les activitats i els seus components de costos.

En aquest treball, per analitzar la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Mallorca s'ha adoptat la metodologia de la Diputació de Barcelona esmentada, que ja es va aplicar per

estimar la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Catalunya en els anys 2001 (Vilalta *et al.*, 2004), 2002 i 2003 (Vilalta *et al.*, 2006). Per a aquesta tasca, la font estadística que s'utilitza és la informació disponible en la liquidació dels pressuposts municipals consolidats que ofereix la Direcció General de Coordinació Financera amb les Entitats Locals del Ministeri d'Economia i Hisenda.

L'espai temporal analitzat correspon al període comprès entre els anys 2003 i 2005, i s'han homogeneïtzat les xifres de despesa actualitzant a preus de 2005 els valors de despesa corresponents als anys 2003 i 2004. La decisió de no incloure-hi informació de l'any 2006 obeeix al fet que una part rellevant dels ajuntaments encara no havia lliurat aquestes dades en el moment d'elaborar el treball. En qualsevol cas, i atès el caràcter estructural d'aquest treball, pensam que l'absència d'informació més actualitzada no afecta els resultats qualitius obtinguts. De fet, com es remarcarà al llarg del treball, la comparació dels resultats per als tres anys analitzats hi mostra una important estabilitat.

11. Delimitació dels serveis obligatoris i no obligatoris

La Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, en l'article 26 estableix en el capítol tercer (articles 25 a 28) quin és el marc competencial dels municipis espanyols. Els principals trets d'aquests articles són: (a) s'estableix el conjunt de matèries en què podrien exercir-se competències, sempre que així ho determini alguna llei estatal o autonòmica (article 25), (b) es determinen els serveis que obligatòriament s'han de dur a terme (article 26),¹ (c) planteja que l'obligatorietat de les competències està relacionada amb la grandària de la població del municipi, de forma que els serveis obligatoris creixen amb la població i, finalment, (d) permet que els municipis puguin realitzar activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques i, en particular, les relatives a l'educació, la cultura, la promoció de la dona, l'habitatge, la sanitat i la protecció del medi ambient (article 28).

D'aquesta manera, doncs, es pot afirmar que el conjunt de serveis que presten els ajuntaments no està tancat, ans en continuada evolució, tant pel desenvolupament legislatiu estatal i autonòmic establert en l'article 25, que pot determinar nous serveis obligatoris, com també per l'interès dels municipis a cobrir algunes de les necessitats dels ciutadans mitjançant l'article 28.

La llista de competències que segons l'article 25.2 de la LRBRL 7/85 poden exercir els municipis espanyols és el següent:

- a) Seguretat en llocs públics
- b) Ordenament del trànsit de vehicles i persones a les vies públiques
- c) Protecció civil, prevenció i extinció d'incendis
- d) Ordenació, gestió, execució i disciplina urba-

- nística; promoció i gestió d'habitatges; parcs i jardins, pavimentació de vies públiques urbanes i conservació de camins i vies rurals
- e) Patrimoni històric artístic
- f) Protecció del medi ambient
- g) Escorxadors, fires, mercats i defensa d'usuaris i consumidors
- h) Protecció de la salubritat pública
- i) Participació en la gestió de l'atenció primària de la salut
- j) Cementeris i serveis funeraris
- k) Serveis socials i de promoció i reinserció social
- l) Subministrament d'aigua i enllumenat públic; serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus, clavegueram i tractament d'aigües residuals
- m) Transport públic de viatgers
- n) Activitats o instal·lacions culturals i esportives: ocupació de temps lliure; turisme
- o) Participació en la programació de l'ensenyament i cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el sosteniment dels centres docents públics, intervenció en els seus òrgans de gestió i participació en la vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

Com s'ha comentat abans, aquesta llista de competències s'estableix com una bateria de serveis màxims que podrien arribar a prestar els municipis, ja que l'efectiva obligatorietat resta condicionada a l'existència d'una llei estatal o autonòmica que així ho estableixi. En qualsevol cas, l'article 26 estableix quines són les competències incloses en l'article 25 que, amb independència d'un possible desplegament legislatiu estatal o autonòmic, són declarades com a serveis obligatoris que han d'oferir els municipis. Aquests serveis obligatoris depenen de la mida de la població: es prenen com a referència els municipis de menys de

1. El Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, essencialment és de caràcter tributari i financer, per la qual cosa no afecta la determinació de quins serveis són obligatoris.

5.000 habitants, els que tenen entre 5.001 i 20.000 habitants, els d'entre 20.001 i 50.000 habitants, i els de més de 50.000 habitants.

Segons l'article 26 de la Llei, es consideren serveis obligatoris dels municipis:

En tots els municipis:

- Enllumenat públic
- Cementiri
- Recollida de residus
- Neteja viària
- Subministrament domiciliari d'aigua potable
- Clavegueram
- Accés als nuclis de població
- Pavimentació de les vies públiques
- Control d'aliments i begudes

En els municipis amb població superior als 5.000 habitants, s'hi afegeixen a més:

- Parcs públics
- Biblioteca pública
- Mercats
- Tractament de residus

En els municipis amb població de més de 20.000 habitants, s'hi afegeixen:

- Protecció civil
- Prestació de serveis socials
- Prevenció i extinció d'incendis
- Instal·lacions esportives d'ús públic
- Escorxador

En els municipis de més de 50.000 habitants, també s'hi afegeixen:

- Transport urbà de viatgers
- Protecció del medi ambient

A aquest conjunt de mínims de competències obligatòries que s'estableix en l'article 26 de la LRBRL 7/85 s'han d'afegir les altres que s'estableixen en les lleis estatals. Una anàlisi d'aquestes pot consultar-se a Vilalta *et al.* (2004). A títol d'exemple, pot destacar-se el

que s'estableix en les successives lleis orgàniques d'educació no universitària, que determinen l'obligatorietat dels ajuntaments d'aportar solars per a la construcció de centres públics d'educació primària i secundària, i de finançar el manteniment dels edificis dels centres d'educació primària.

Quant a les lleis del Parlament de les Illes Balears, resulta oportú destacar les matèries de seguretat ciutadana i d'urbanisme que, en virtut de la Llei 6/2005, de coordinació de les policies locals, i de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears, respectivament, poden entendre's com a matèries obligatòries.² Atès que el període analitzat en aquest treball comprèn els pressupostos dels anys 2003 a 2005, aquestes competències s'han considerat com no obligatòries, de manera que el conjunt de serveis classificats com obligatoris és el mateix que a nivell estatal. En qualsevol cas i com a conseqüència de la nova consideració per a aquestes dues matèries ens anys futurs, s'ha cregut oportú presentar-ne informació aïllada per poder copsar l'efecte sobre els resultats del treball que el canvi vers la seva classificació com a matèries obligatòries pot provocar.

Com s'ha comentat abans, la nostra classificació de la despesa municipal com a obligatòria / no obligatòria es basa en la informació disponible en els pressupostos liquidats dels municipis. D'aquesta manera, la metodologia establerta necessita ubicar els diferents serveis que la LRBRL 7/85 i les lleis estatals posteriors estableixen com a obligatoris dins el pressupost municipal. Com és obvi, el grau d'exactitud en la ubicació està condicionat per la informació pressupostària disponible.

La classificació funcional de la despesa municipal considera 9 grups, formats per diferents subfuncions i programes. Les dades disponibles no ofereixen informació a escala dels pro-

2. Val a dir que l'abast de la nova consideració d'obligatòries de les funcions d'urbanisme en el nostre treball només té efectes per als municipis amb una població inferior als 5.000 habitants, ja que per a la resta de municipis ja són considerades com a obligatòries.

grames ni, en alguns casos, de les subfuncions. Això té com a conseqüència que una despesa s'ha de declarar no obligatòria quant a tota la funció o subfunció de què es té informació. Això accentua el caràcter d'«estimació» de la despesa no obligatòria i, a més, obliga a justificar algunes de les assignacions.

En aquest treball s'han considerat 10 conceptes (categories) de despesa no obligatòria, en cadascun dels quals s'agrupen diferents funcions o subfuncions del pressupost municipal.

A Vilalta *et al.* (2004) es pot trobar la justificació de la classificació de les diverses funcions i subfuncions. L'assignació depèn de la mida de la població del municipi. Com s'ha indicat, d'acord amb l'article 26 de la Llei 7/85 s'han considerat 4 trams de població: menys de 5.000 habitants, entre 5.000 i 20.000, entre 20.001 i 50.000, i més de 50.000 habitants. Els grups definits i la relació amb les diferents funcions i subfuncions del pressupost funcional són els següents:

Classificació per grups de la despesa no obligatòria de les funcions/subfuncions (per trams de població)				
Categories de despesa no obligatòria	Municipis de fins a 5.000 habitants	Municipis d'entre 5.001 i 20.000 habitants	Municipis d'entre 20.001 i 50.000 habitants	Municipis amb més de 50.000 habitants
1. Seguretat ciutadana	2.2. Protecció civil i seguretat ciutadana	2.2. Protecció civil i seguretat ciutadana	2.2. Protecció civil i seguretat ciutadana	2.2. Protecció civil i seguretat ciutadana
2. Protecció social	3.1. Seguretat i protecció social 3.2.1. Promoció educativa 3.2.2. Promoció d'ocupació 3.2.3. Promoció social 3.2.3 a) Altres promocions socials	3.1. Seguretat i protecció social 3.2.1. Promoció educativa 3.2.2. Promoció d'ocupació 3.2.3. Promoció social 3.2.3 a) Altres promocions socials	— 3.2.1. Promoció educativa 3.2.2. Promoció d'ocupació 3.2.3. Promoció social 3.2.3 a) Altres promocions socials	— 3.2.1. Promoció educativa 3.2.2. Promoció d'ocupació 3.2.3. Promoció social 3.2.3 a) Altres promocions socials
3. Sanitat	4.1.2. Hospitals, serveis assistencials i centres de salut 4.1.3. Accions públiques relatives a la salut 4.1 a) Altres serveis sanitaris	4.1.2. Hospitals, serveis assistencials i centres de salut 4.1.3. Accions públiques relatives a la salut 4.1 a) Altres serveis sanitaris	4.1.2. Hospitals, serveis assistencials i centres de salut 4.1.3. Accions públiques relatives a la salut 4.1 a) Altres serveis sanitaris	4.1.2. Hospitals, serveis assistencials i centres de salut 4.1.3. Accions públiques relatives a la salut 4.1 a) Altres serveis sanitaris
4. Educació	4.2 a) Educació preescolar 4.2 c) Serveis de transport, menjador, beques i ajudes 4.2 d) Altres serveis d'educació	4.2 a). Educació preescolar 4.2 c) Serveis de transport, menjador, beques i ajudes 4.2 d) Altres serveis d'educació	4.2 a) Educació preescolar 4.2 c) Serveis de transport, menjador, beques i ajudes 4.2 d) Altres serveis d'educació	4.2 a) Educació preescolar 4.2 c) Serveis de transport, menjador, beques i ajudes 4.2 d) Altres serveis d'educació
5. Habitatge	4.3. Habitatge i urbanisme	—	—	—
6. Cultura	4.5.1. Promoció i difusió de la cultura 4.5.2. Educació física, esport i oci 4.5.3. Arqueologia i protecció del patrimoni històric artístic	4.5.1. Promoció i difusió de la cultura — 4.5.3. Arqueologia i protecció del patrimoni històric artístic	4.5.1. Promoció i difusió de la cultura — —	4.5.1. Promoció i difusió de la cultura — —
7. Altres serveis	4.6. Altres serveis comunitaris i socials	4.6. Altres serveis comunitaris i socials	4.6. Altres serveis comunitaris i socials	4.6. Altres serveis comunitaris i socials

Continua

Classificació per grups de la despesa no obligatòria de les funcions/subfuncions (per trams de població)

Categories de despesa no obligatòria	Municipis de fins a 5.000 habitants	Municipis d'entre 5.001 i 20.000 habitants	Municipis d'entre 20.001 i 50.000 habitants	Municipis amb més de 50.000 habitants
8. Infraestructures	5.1.2. Recursos hidràulics 5.1.3. Transport terrestre, marítim, fluvial i aeri	5.1.2. Recursos hidràulics 5.1.3. Transport terrestre, marítim, fluvial i aeri	5.1.2. Recursos hidràulics 5.1.3. Transport terrestre, marítim, fluvial i aeri	5.1.2. Recursos hidràulics —
9. Medi natural	5.3.1. Desenvolupament agropecuari 5.3.3. Millora del medi natural 5.3 a) Altres despeses en infraestructura agrària	5.3.1. Desenvolupament agropecuari 5.3.3. Millora del medi natural 5.3 a) Altres despeses en infraestructura agrària	5.3.1. Desenvolupament agropecuari 5.3.3. Millora del medi natural 5.3 a) Altres despeses en infraestructura agrària	5.3.1. Desenvolupament agropecuari 5.3.3. Millora del medi natural 5.3 a) Altres despeses en infraestructura agrària
10. Altres serveis no obligatoris	5.4. Recerca científica, tècnica i aplicada 5.5. Informació bàsica i estadística 6.2. Regulació comercial 7.1. Agricultura, ramaderia i pesca 7.2. Indústria 7.3. Energia 7.4. Minería 7.5. Turisme 9. Transferències a administracions públiques	5.4. Recerca científica, tècnica i aplicada 5.5. Informació bàsica i estadística — 7.1. Agricultura, ramaderia i pesca 7.2. Indústria 7.3. Energia 7.4. Minería 7.5. Turisme 9. Transferències a administracions públiques	5.4. Recerca científica, tècnica i aplicada 5.5. Informació bàsica i estadística — 7.1. Agricultura, ramaderia i pesca 7.2. Indústria 7.3. Energia 7.4. Minería 7.5. Turisme 9. Transferències a administracions públiques	5.4. Recerca científica, tècnica i aplicada 5.5. Informació bàsica i estadística — 7.1. Agricultura, ramaderia i pesca 7.2. Indústria 7.3. Energia 7.4. Minería 7.5. Turisme 9. Transferències a administracions públiques

Nota: el símbol — indica que la funció/subfunció està formada per serveis de competència obligatòria per als municipis del tram de població.

III. Distribució dels municipis segons la mida poblacional

Com s'ha comentat abans, els exercicis que s'analitzen corresponen als anys 2003, 2004 i 2005. S'ha de tenir en compte que no es disposa de dades de tres municipis en cap d'aquests tres anys: Mancor de la Vall, Fornalutx i Banyalbufar. Així mateix, no es té informació completa per als tres anys d'alguns municipis: concretament, Ariany i Estellencs només ofereixen informació dels exercicis 2003 i 2004; Bunyola, de 2004 i 2005; Petra, de 2003 i 2005, i Maria de la Salut, Selva i Sencelles, de 2005.

Els 50 municipis analitzats representen el 99,71 % de la població de Mallorca. La distribució en els quatre trams de població que defineixen els serveis obligatoris es mostra en els quadres 1 i 2. El 52 % dels municipis tenen menys de 5.000 habitants; el 36 %, entre 5.001 i 20.000, i el 10 %, entre 20.001 i 50.000. Només Palma es troba en el darrer tram de població (més de 50.000 habitants), ja que acumula aproximadament el 49 % de la població de l'illa. Al contrari, el tram en què se situa el nombre més alt de municipis (el de menys de 5.000 habitants) acumula només al voltant del 7 % de la població.

Quadre 1. Distribució dels municipis per estrats de població

Trams de població	Nombre de municipis analitzats	Percentatge de municipis	Població mitjana en el període 2003-2005	Percentatge de població
Menys de 5.000 habitants	26	52 %	59.565	7,82 %
Entre 5.001 i 20.000	18	36 %	171.241	22,49 %
Entre 20.001 i 50.000	5	10 %	160.013	21,01 %
Més de 50.000	1	2 %	370.675	48,68 %
Total	50	100 %	761.494	100 %

Font: elaboració pròpia a partir de les dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Quadre 2. Evolució de la població municipal (per trams): 2003-2005

Trams de població	2003		2004		2005	
	Població	%	Població	%	Població	%
Menys de 5.000 habitants	50.857	6,89	48.591	6,51	59.430	7,67
Entre 5.001 i 20.000	164.200	22,23	168.942	22,64	175.197	22,62
Entre 20.001 i 50.000	156.238	21,15	159.762	21,41	164.039	21,18
Més de 50.000	367.277	49,73	368.974	49,44	375.773	48,52
Total	738.572	100	746269	100	774.439	100

Font: elaboració pròpia a partir de les dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

En el quadre 3 es mostren els municipis que s'inclouen en cada tram i també la població corresponent a cadascun (xifres mitjanes per al conjunt del període 2003-2005). En general, els municipis que han presentat les taxes de creixement de la població més altes en el període 2003-2005 són gairebé tots els del tram d'entre 20.001 i 50.000 habitants (Inca, Lluçmajor, Manacor i Marratxí), i també alguns del tram d'entre 5.001 i 20.000 habitants (Alcúdia, Binissalem, Bunyola, Campos, Capdepera i Santa Margalida). Entre els muni-

cipis més petits, les taxes de creixement més elevades corresponen a Algaida, Consell i Lloret de Vistalegre. Així doncs, des d'una perspectiva global es pot afirmar que hi ha una certa tendència a l'augment del pes poblacional del conjunt de municipis d'entre 5.000 i 20.000 habitants. L'ampliació de l'espai temporal per als anys 2006 i 2007 confirma aquesta tendència, alhora que apunta un clar augment en el bienni 2006-2007 del pes dels municipis amb una població entre 20.001 i 50.000 habitants. (Vegeu el quadre A1 de l'annex A.)

Quadre 3. Població per municipis: mitjana del període 2003-2005

Menys de 5.000 habitants			Entre 5.001 i 20.000 habitants			Entre 20.001 i 50.000 habitants		
	Mitjana	Taxa de var. (%)		Mitjana	Taxa de var. (%)		Mitjana	Taxa de var. (%)
Alaró	4.618	1,82	Alcúdia	15.215	4,03	Calvià	43.032	0,6
Algaida	4.135	3,21	Andratx	9.717	0,33	Inca	25.922	2,23
Ariany	777	-1,53	Artà	6.584	0,54	Lluçmajor	28.747	3,77
Búger	998	1,61	Binissalem	6.084	3,78	Manacor	35.252	2,27
Campanet	2.457	1,59	Bunyola	5.383	3,48	Marratxí	27.060	4,62
Consell	2.730	5,48	Campos	7.882	3,21	Total	160.013	
Costitx	988	1,58	Capdepera	9.701	3,52			
Deià	715	-2,78	Felanitx	16.393	0,32			
Escorca	298	-2,31	Lloseta	5.198	1,7			
Esporles	4.381	1,55	Muro	6.556	0,29			
Estellencs	381	-3,61	sa Pobla	11.552	1,39			
Lloret de Vistalegre	1.100	3,53	Pollença	15.689	1,34			
Llubí	1.984	1,9	Sant Llorenç	7.341	1,72			
Maria de la Salut	2.118	—	Santa Margalida	9.353	3,49			
Montuïri	2.542	1,44	Santa Maria del Camí	5.117	0,99			
Petra	2.702	0,37	Santanyí	10.421	2,03			
Porreres	4.561	0,32	Sóller	12.378	0,2			
Puigpunyent	1.479	1,21	Son Servera	10.678	0,07			
ses Salines	4.186	2,09	Total	171.241		Més de 50.000 habitants		
Sant Joan	1.824	1,21					Mitjana	Taxa de var. (%)
Santa Eugènia	1.387	2,26						
Selva	3.205	—				Palma	370.675	1,15
Sencelles	2.656	—						
Sineu	2.949	3,17						
Valldemossa	1.851	2,44						
Vilafranca de Bonany	2.545	-0,5						
Total	59.565							

IV. El pes global de la despesa no obligatòria

D'acord amb la classificació de les diferents funcions i subfuncions com a despesa obligatòria / no obligatòria, el valor mitjà anual de la despesa no obligatòria per al conjunt dels municipis de Mallorca en el període 2003-2005

s'ha estimat en 205.635.365 euros (quadre 4), quantitat que representa el 27,65 % de la despesa mitjana anual municipal (figura 1).³ Aquest percentatge es manté relativament estable al llarg dels tres anys (quadre 5).

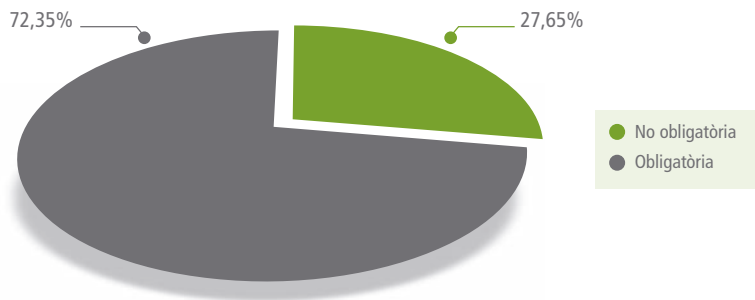
Quadre 4. Evolució de les despeses total, obligatòria i no obligatòria: 2003-2005

	2003*	2004*	2005*	Mitjana anual: 2003-2005 (euros constants de 2005)
Despesa no obligatòria	192.067.850	181.386.441	215.166.192	205.635.365
Despesa obligatòria	470.055.767	547.659.105	537.886.493	538.097.952
Despesa total	662.123.617	729.045.546	753.052.685	743.733.317

* Valors en euros corrents

Font: elaboració pròpia a partir de les dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura 1. Desglossament de la despesa municipal total entre despesa obligatòria i no obligatòria: mitjana de 2003-2005

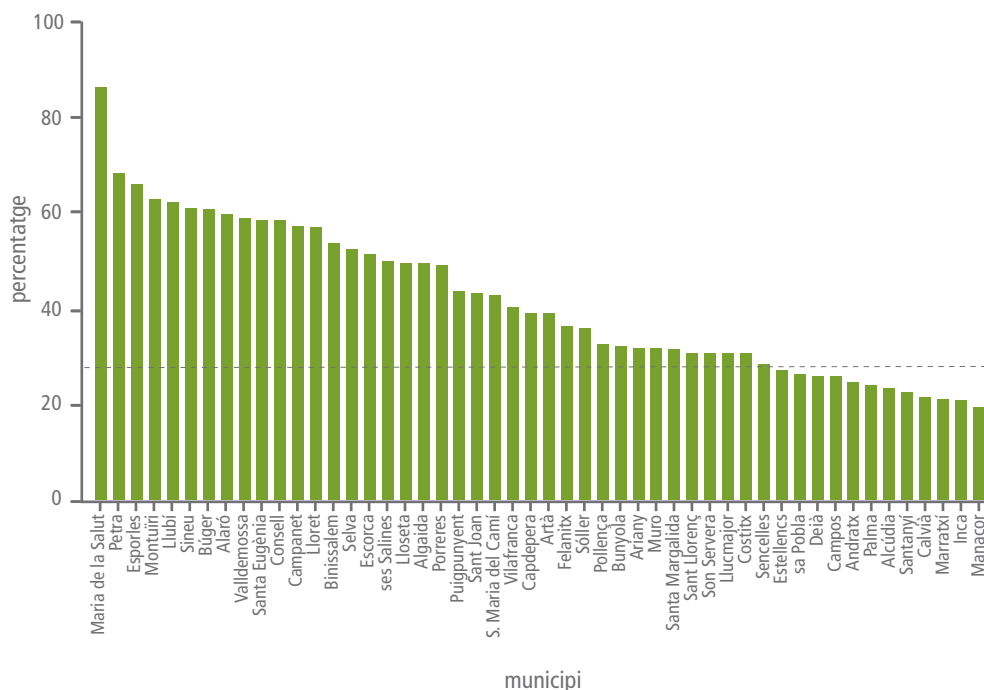

3. Aquest valor és similar als obtinguts a Vilalta et al. (2006) i FEMP (2006) per als municipis catalans i del conjunt espanyol.

Quadre 5. Percentatges de les despeses obligatòria i no obligatòria en la despesa total del conjunt dels ajuntaments de Mallorca

	2003	2004	2005	2003-2005
Despesa no obligatòria	29,01	24,88	28,57	27,65
Despesa obligatòria	70,99	75,12	71,43	72,35
Despesa total	100,00	100,00	100,00	100,00

Figura 2. Percentatge de la despesa obligatòria en la despesa total en els ajuntaments de Mallorca: mitjana de 2003-2005

Nota: la línia amb traç discontinu indica el percentatge (del 27,65 %) que correspon al conjunt de municipis de Mallorca. Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

En la figura 2 es mostren els percentatges de despesa no obligatòria dels 50 municipis analitzats (calculats a partir dels valors mitjans anuals del període 2003-2005). El rang de valors comprèn des del màxim del 85,80 % (Maria de la Salut) fins al mínim del 19,51 % (Manacor).

Atès que els conceptes que defineixen la despesa no obligatòria varien en funció del tram de població, la importància de la despesa no obligatòria en cadascun dels municipis depèn fonamentalment de la mida poblacional. Efectivament, 21 dels 25 municipis amb percentatges

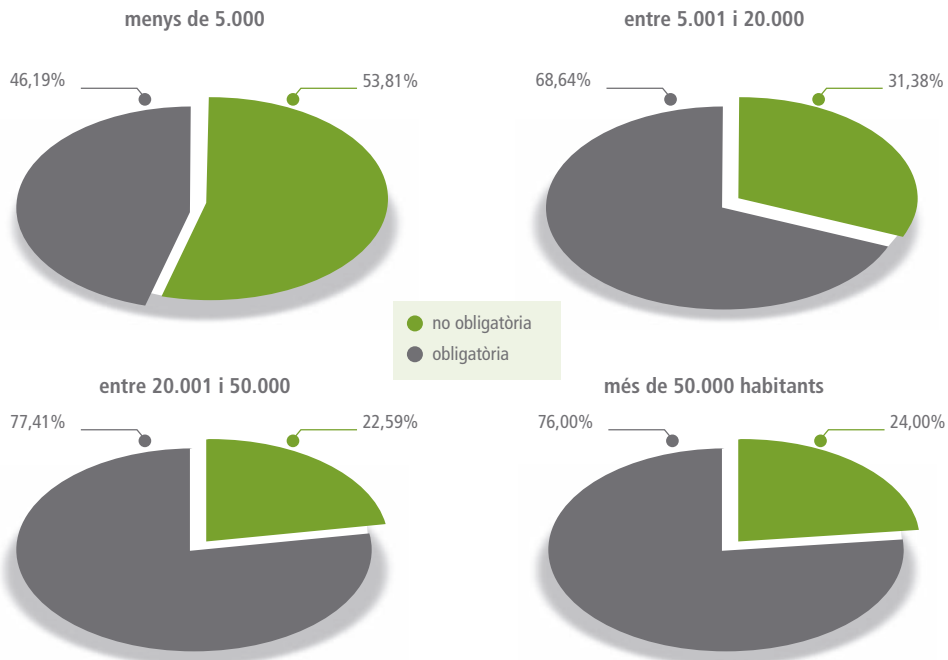
més alts de despesa no obligatòria pertanyen al tram inferior de població. En aquest sentit, en el quadre 6 es mostren, per trams de població, els valors mínims, màxims, la mediana i la mitjana del pes de la despesa no obligatòria en el període de 2003-2005. Els resultats d'aquest quadre confirmen que hi ha una associació negativa entre el pes que la despesa no obligatòria té en la despesa total i el tram de població per a qualsevol dels descriptors utilitzats.

En la figura 3 s'han representat els percentatges mitjans del període. S'hi pot comprovar que, respecte del municipi més gran (Palma), els municipis del primer tram de població incrementen el percentatge, com a mitjana, al voltant de 27 punts percentuals i els del segon tram, uns 10 punts percentuals. (En els quadres B1 i B2 de l'annex B es mostra la informació corresponent a cadascun dels anys des del 2003 fins al 2005, i també per a la mitjana del període.)

Quadre 6. Pes (%) de la despesa no obligatòria en la despesa total: 2003-2005

Trams de població	Mínim	Màxim	Mediana	Mitjana
Menys de 5.000 habitants	26,00	85,80	54,42	53,81
Entre 5.001 i 20.000	22,45	53,54	31,81	31,36
Entre 20.001 i 50.000	19,51	30,45	21,22	22,59
Més de 50.000	—	—	—	24,00
Total	19,51	85,80	38,98	27,65

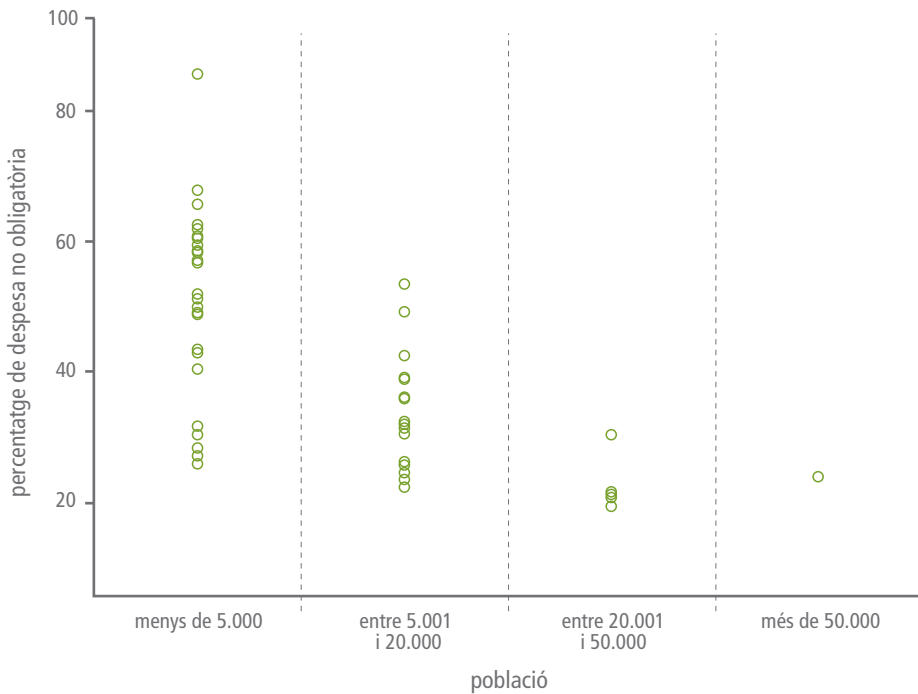
Figura 3. Percentatge de les despeses municipals obligatòria i no obligatòria per estrats de població: mitjana de 2003-2005

No obstant això, no es pot ignorar que la mida de la població només explica una part de la variació i que hi ha altres fonts generadores d'heterogeneïtat en el pes de la despesa no obligatòria entre els municipis. En aquest sentit, la figura 4 permet comparar el grau de dis-

paritat dels percentatges de despesa no obligatòria per als diferents trams de població i s'hi pot veure també que hi ha un important grau de dispersió dins els dos trams amb menys població, especialment per al de menys de 5.000 habitants.

Figura 4. Distribució del percentatge de la despesa no obligatòria per estrats de població: mitjana de 2003-2005

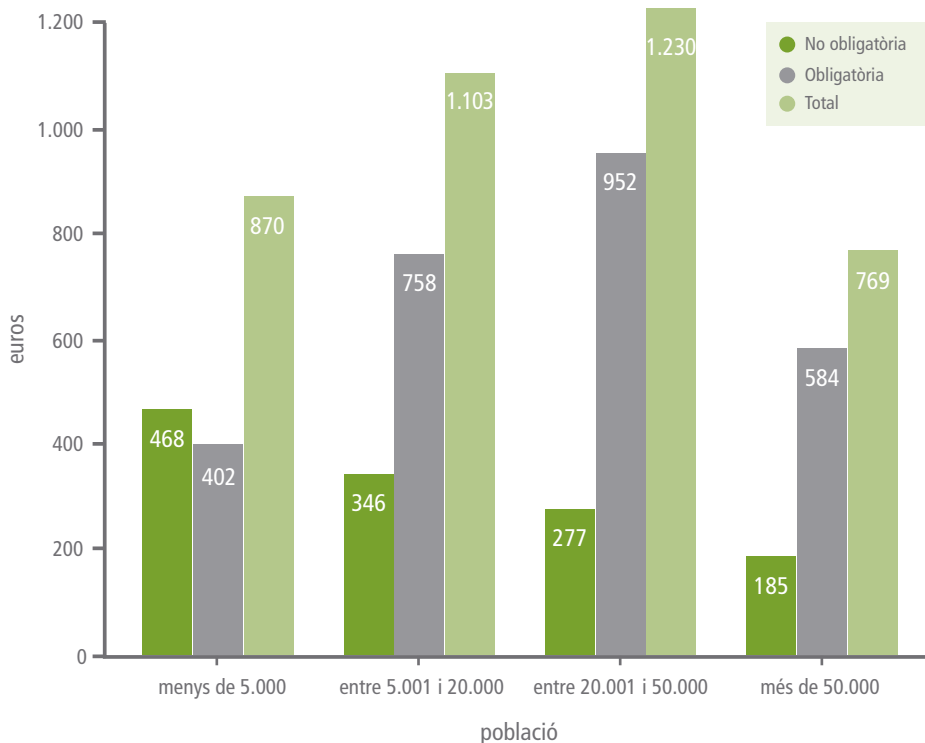
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

V. La despesa no obligatòria per càpita

La despesa municipal total per càpita en el període 2003-2005 s'ha estimat en 949 euros, que es distribueixen en 689 euros per a la despesa obligatòria i 261 euros per a la despesa no obligatòria. Quan es consideren els diferents trams de població, la despesa per càpita no obligatòria presenta una seqüència decreixent, amb valors mitjans per al global del període estudiat de 468 euros (menys de 5.000 habitants), 346 (entre 5.001 i 20.000), 277 (entre 20.001 i 50.000) i 185 (més de 50.000). En la figura 5 es mos-

tren els valors mitjans de la despesa obligatòria, de la despesa no obligatòria i de la despesa total per càpita. Aparentment, la despesa total i la despesa obligatòria per càpita creixen en els tres primers trams de població i disminueixen quan es calculen per a Palma. Al contrari, la despesa no obligatòria sembla que disminueix de manera uniforme a mesura que el tram poblacional és més alt. (En el quadre B3 de l'annex B es mostra com aquesta tendència és estable per a cadascun dels anys analitzats.)

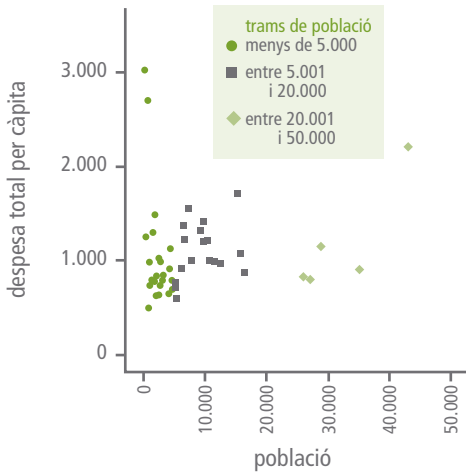
Figura 5. Despeses municipals total, obligatòria i no obligatòria per càpita: 2003-2005

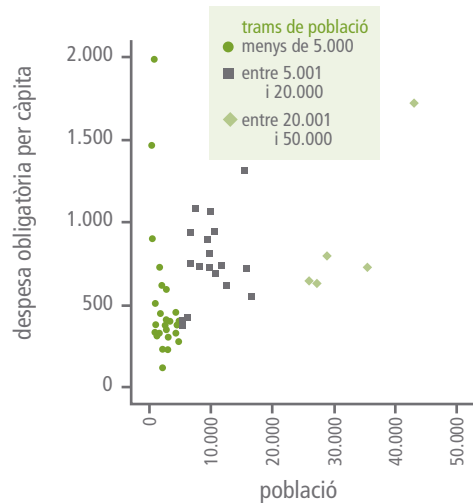
Una anàlisi d'aquestes variables més desagregada a escala municipal mostra de bell nou que dins cadascun dels trams de població es poden observar comportaments dispars. En efecte, en les figures de la 6 a la 8 es mostren, per a tots

els municipis (excloent-ne Palma), les despeses per càpita total, obligatòria i no obligatòria. Les diferències en la despesa no semblen assenyalar l'increment de la població com a determinant principal de la despesa per càpita.

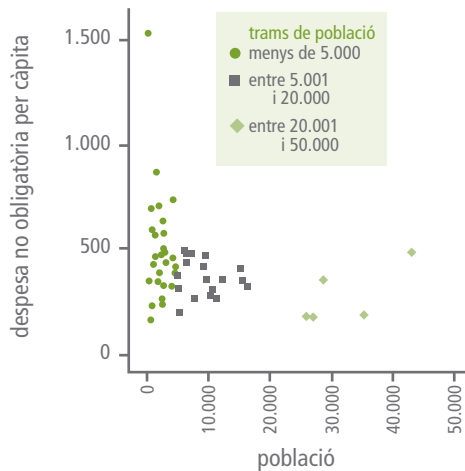
Figura 6. Despesa total per càpita dels municipis de Mallorca amb menys de 50.000 habitants (segons la mida poblacional): mitjana de 2003-2005

Figura 7. Despesa obligatòria per càpita dels municipis de Mallorca amb menys de 50.000 habitants (segons la mida poblacional): mitjana de 2003-2005

Figura 8. Despesa no obligatòria per càpita dels municipis de Mallorca amb menys de 50.000 habitants (segons la mida poblacional): mitjana de 2003-2005

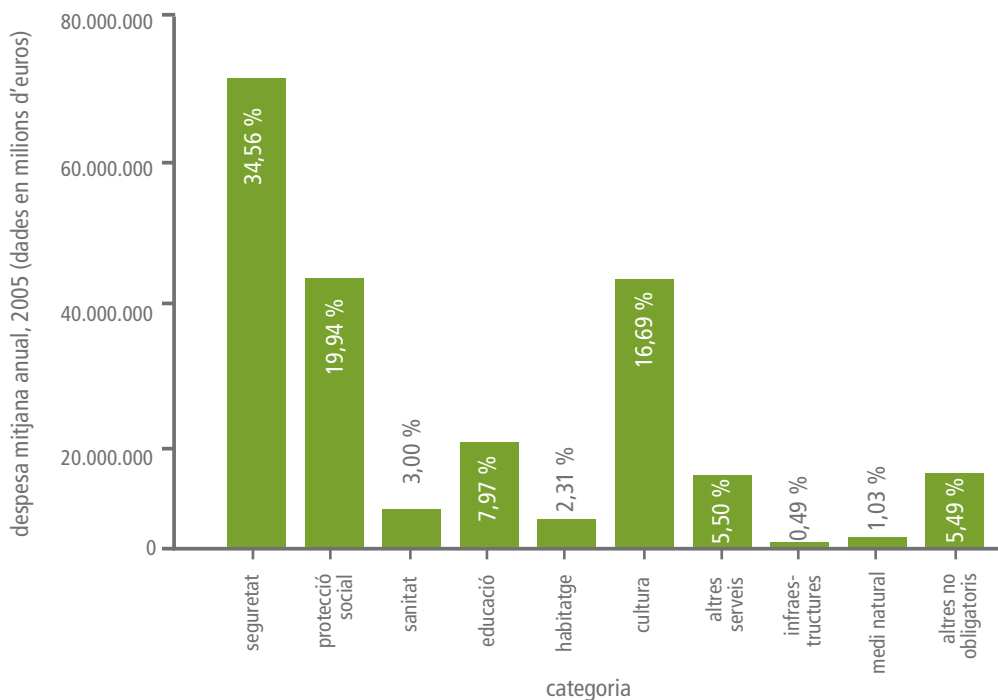

VI. Distribució de la despesa no obligatòria per funcions

De les deu categories funcionals de despesa no obligatòria que s'han considerat en la secció II (vegeu el quadre 7 i la figura 9), la que té més pes en el període 2003-2005 és la de *seguretat ciutadana*, amb 71.069.488 euros de mitjana anual en el període 2003-2005, xifra que representa el 34,56 % de la despesa no obligatòria. A continuació es troben *protecció social* (41.005.444 euros i el 19,94 % del total) i *cultura* (40.491.819 euros i el 19,69 %). Conjuntament, aquestes tres categories representen el 74,19 % de la despesa no obligatòria i el 20,51 % de la des-

pesa total. Les següents categories funcionals en importància són, per aquest ordre: *educació* (7,97 % de la despesa no obligatòria), *altres serveis* (5,5 %), *altres despeses no obligatòries* (5,49 %), *sanitat* (3 %), *habitatge* (2,31 %), *medi natural* (1,03 %) i *infraestructures* (0,49 %). Aquestes darreres categories, conjuntament, representen el 25,81 % de la despesa no obligatòria i el 7,13 % de la despesa total. Com es pot comprovar en el quadre 7, els pesos de les categories són bastant estables al llarg del període estudiat.

Figura 9. Pes percentual de les diferents categories de despesa no obligatòria en el total de la despesa no obligatòria: 2003-2005

Quadre 7. Desglossament de la despesa no obligatòria per categories i anys

	2003	%	2004	%	2005	%	Mitjana anual: 2003-2005	%
Seguretat ciutadana	67.518.270	33,00	69.833.091	37,24	75.213.237	34,96	71.069.488	34,56
Protecció social	38.537.466	18,84	40.388.855	21,54	42.736.420	19,86	41.005.444	19,94
Sanitat	6.869.504	3,36	5.742.366	3,06	5.825.612	2,71	6.175.505	3,00
Educació	29.231.502	14,29	7.042.892	3,76	10.154.547	4,72	16.393.008	7,97
Habitatge	4.018.235	1,96	3.448.372	1,84	5.074.694	2,36	4.754.081	2,31
Cultura	37.720.760	18,44	38.258.510	20,40	43.332.386	20,14	40.491.819	19,69
Altres serveis	8.975.403	4,39	9.289.082	4,95	15.485.404	7,20	11.317.601	5,50
Infraestructures	919.948	0,45	1.042.242	0,56	1.062.892	0,49	1.010.607	0,49
Medi natural	2.155.360	1,05	1.813.134	0,97	2.392.251	1,11	2.121.746	1,03
Altres serveis no obligatoris	8.629.721	4,22	10.640.621	5,68	13.888.750	6,45	11.296.065	5,49
Total de la despesa no obligatòria	204.576.169	100	187.499.164	100	215.166.192	100	205.635.364	100

El pes de les categories no obligatòries en els diversos trams de població mostra un ordre diferent en cada tram (quadres 8 i 9 i figura 10), encara que *seguretat ciutadana*, *protecció social* i *cultura* continuen representant un percentatge alt de la despesa en els tres trams amb més població. En els municipis de menys de 5.000 habitants les quatre categories que tenen més pes són *cultura* (32,09 %), *habitatge* (16,75 %), *protecció social* (15,06 %) i *educació* (14,71 %), que sumen el 78,61 % de la despesa no obligatòria i el 42,29 % de la despesa total. En els municipis del segon tram (entre 5.001 i 20.000 habitants) les categories principals són *protecció social* (33,87 %), *cultura* (22,85 %), *seguretat ciutadana* (22,76 %)

i *educació* (7,99 %), que representen el 87,47 % de la despesa no obligatòria i el 27,43 % de la despesa total. En el tercer tram, les categories principals són *seguretat ciutadana* (34,63 %), *cultura* (16,37 %), *educació* (13,32 %) i *protecció social* (11,35 %), que conjuntament suposen percentatges del 86,71 % de la despesa no obligatòria i del 17,09 % de la despesa total. En el cas de Palma, *seguretat ciutadana* (55,96 %), *protecció social* (15,47 %), *cultura* (14,13 %) i *altres serveis* (7,52 %) representen el 93,08 % de la despesa no obligatòria i el 22,34 % de la despesa total. (En el quadre B4 de l'annex B es mostra aquesta mateixa desagregació per a cada un dels anys.)

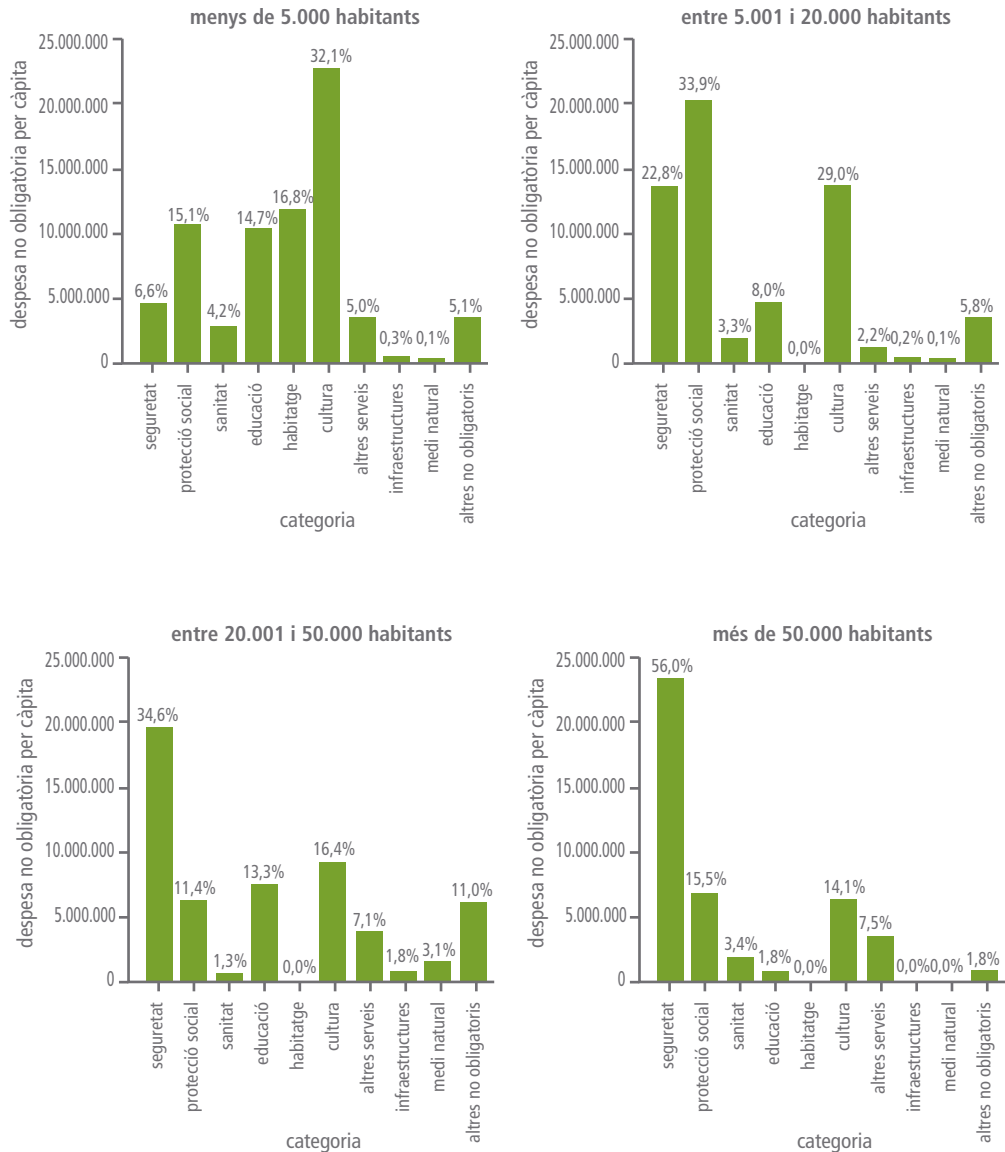
Quadre 8. Despesa no obligatòria per càpita (per categories i estrats poblacionals): mitjana de 2003-2005

Categories funcionals	Menys de 5.000 habitants		Entre 5.001 i 20.000		Entre 20.001 i 50.000		Més de 50.000	
Seguretat ciutadana	1.870.737	6,59 %	13.853.964	22,76 %	15.887.296	34,63 %	39.457.491	55,96 %
Protecció social	4.272.913	15,06 %	20.614.726	33,87 %	5.209.080	11,35 %	10.908.726	15,47 %
Sanitat	1.199.316	4,23 %	2.015.421	3,31 %	593.518	1,29 %	2.367.250	3,36 %
Educació	4.174.052	14,71 %	4.861.727	7,99 %	6.109.825	13,32 %	1.247.405	1,77 %
Habitatge	4.754.081	16,75 %	0	0	0	0	0	0
Cultura	9.106.857	32,09 %	13.907.553	22,85 %	7.512.696	16,37 %	9.964.712	14,13 %
Altres serveis	1.426.794	5,03 %	1.313.120	2,16 %	3.275.136	7,14 %	5.302.551	7,52 %
Infraestructures	93.395	0,33 %	103.975	0,17 %	813.237	1,77 %	0	0
Medi natural	29.645	0,10 %	676.258	1,11 %	1.415.844	3,09 %	0	0
Altres serveis no obligatoris	1.453.035	5,12 %	3.511.012	5,77 %	5.064.923	11,04 %	1.267.095	1,80 %
Total de la despesa no obligatòria	28.380.825	100	60.857.755	100	45.881.554	100	70.515.230	100

Quadre 9. Percentatges de despesa no obligatòria (per categories i trams de població): 2003-2005

Municipis de menys de 5.000 habitants		Municipis d'entre 5.001 i 20.000 habitants		Municipis d'entre 20.001 i 50.000 habitants		Municipis de més de 50.000 habitants	
Cultura	32,09	Protecció social	33,87	Seguretat ciutadana	34,63	Seguretat ciutadana	55,96
Habitatge	16,75	Cultura	22,85	Cultura	16,37	Protecció social	15,47
Protecció social	15,06	Seguretat ciutadana	22,76	Educació	13,32	Cultura	14,13
Educació	14,71	Educació	7,99	Protecció social	11,35	Altres serveis	7,52
Seguretat ciutadana	6,59	Altres serveis no obligatoris	5,77	Altres serveis no obligatoris	11,04	Sanitat	3,36
Altres serveis no obligatoris	5,12	Sanitat	3,31	Altres serveis	7,14	Altres serveis no obligatoris	1,8
Altres serveis	5,03	Altres serveis	2,16	Medi natural	3,09	Educació	1,77
Sanitat	4,23	Medi natural	1,11	Infraestructures	1,77	Medi natural	0
Infraestructures	0,33	Infraestructures	0,17	Sanitat	1,29	Infraestructures	0
Medi natural	0,1	Habitatge	0	Habitatge	0	Habitatge	0

Figura 10. Percentatge de vegades que la categoria es presenta com la que té la despesa no obligatòria més alta en els municipis (per trams de població)

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Una anàlisi més detallada municipi a municipi sobre quines són les categories funcionals amb una despesa més elevada (quadre 10) mostra que, per a tot Mallorca, la categoria més freqüent és la de *protecció social* (30 % dels municipis), seguida de *cultura* (28 %) i *seguretat* (16 %). Quan se cerca quina és la categoria que apareix amb més freqüència

com a concepte principal de despesa per trams de població, en el primer tram és la categoria *cultura* (46 % dels municipis). En el segon tram de població, aquesta categoria és *protecció social* (65 % dels municipis), mentre que en tots els municipis del tercer tram i Palma la *seguretat* és la categoria de despesa principal.

Quadre 10. Percentatge de vegades que la categoria es presenta com la que té la despesa no obligatòria més alta en els municipis (per trams de població)

Categoria	Menys de 5.000 habitants		Entre 5.001 i 20.000		Entre 20.001 i 50.000		Més de 50.000 habitants		Mallorca	
	Freqüència	%	Freqüència	%	Freqüència	%	Freqüència	%	Freqüència	%
Seguretat	1	4	1	6	5	100	1	100	8	16
Protecció social	3	12	12	65	0	0	0	0	15	30
Sanitat	1	4	0	0	0	0	0	0	1	2
Educació	2	8	2	12	0	0	0	0	4	8
Habitatge	3	12	1	6	0	0	0	0	4	8
Cultura	12	46	2	12	0	0	0	0	14	28
Altres serveis	3	12	0	0	0	0	0	0	3	6
Infraestructures	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medi natural	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Altres serveis no obligatoris	1	4	0	0	0	0	0	0	1	2
Total	26	100	17	100	5	100	1	100	50	100

Nota: els valors de les columnes de freqüència indiquen el nombre de municipis d'un determinat tram en què una determinada categoria és la de més pes entre les categories no obligatòries

La importància relativa de les diferents categories amb prou feines es modifica quan s'analiza la despesa per càpita. En termes de despesa mitjana, en el global del període, per al conjunt de municipis, en *seguretat ciutadana* es gasten 94,1 euros anuals per càpita; en *protecció social*, 53,9 euros, i

en *cultura*, 52,8 euros. En els quadres 11 i 12 es mostren els resultats corresponents a aquesta variable, tant de manera agregada (quadre 11), com per trams de població (quadre 12). (En el quadre B5 de l'annex B es presenten els resultats per a cadascun dels anys analitzats.)

Quadre 11. Despesa no obligatòria per càpita (€) per al conjunt de municipis de Mallorca (per categories)

	2003	2004	2005	Mitjana anual 2003-2005
Seguretat ciutadana	91,4	93,6	97,1	94,1
Protecció social	52,2	54,1	55,2	53,9
Sanitat	9,3	7,7	7,5	8,2
Educació	39,6	9,4	13,1	20,6
Habitatge	5,4	4,6	6,6	5,6
Cultura	51,1	51,3	56,0	52,8
Altres serveis	12,2	12,4	20,0	14,9
Infraestructures	1,2	1,4	1,4	1,3
Medi natural	2,9	2,4	3,1	2,8
Altres serveis no obligatoris	11,7	14,3	17,9	14,7
Total de despeses no obligatòries	277,0	251,2	277,8	268,8

VII. Anàlisi per municipis de la despesa no obligatòria per càpita

L'objectiu d'aquest apartat és analitzar la relació entre la despesa no obligatòria i la despesa total i l'obligatòria dels municipis. Així mateix, s'ofereix informació d'aquestes variables, per trams de població, per a cadascun dels municipis, d'entre els quals es destaquen els que presenten valors de despesa allunyats de les posicions intermèdies.

Com es mostra en la figura 11, la despesa per càpita no obligatòria dels municipis manté una associació positiva (i relativament alta) amb la despesa per càpita total, amb el coeficient de correlació de Pearson entre ambdues variables de 0,667 (quadre 13). Aquesta associació positiva, tanmateix, no implica que la relació entre la despesa no

obligatòria i l'obligatòria sigui igual de forta. Concretament, l'associació entre ambdues variables (coeficient de correlació) en el primer tram de població és igual a 0,498; en el segon tram és de 0,286 (i no significatiu), i en el tercer tram, de 0,894. (Vegeu el quadre 13 i la figura 12.)

En el quadre 14 es mostra la despesa per càpita (no obligatòria, obligatòria i total) del període 2003-2005 per a tots els municipis analitzats. Els municipis estan ordenats de major a menor despesa per càpita no obligatòria i, a més, s'indiquen els rangs del municipi quan es consideren la despesa per càpita obligatòria, la no obligatòria i la total.

Figura 11. Despesa per càpita total i despesa per càpita no obligatòria: període 2003-2005

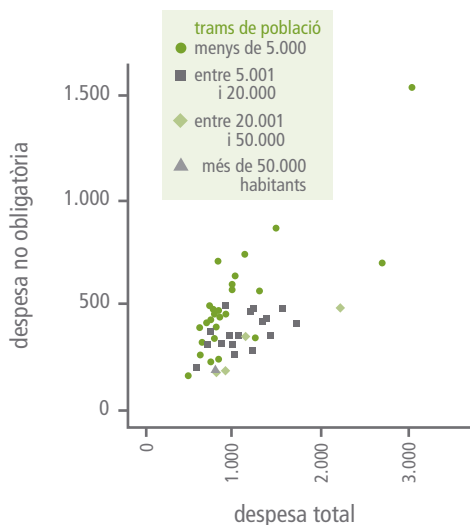
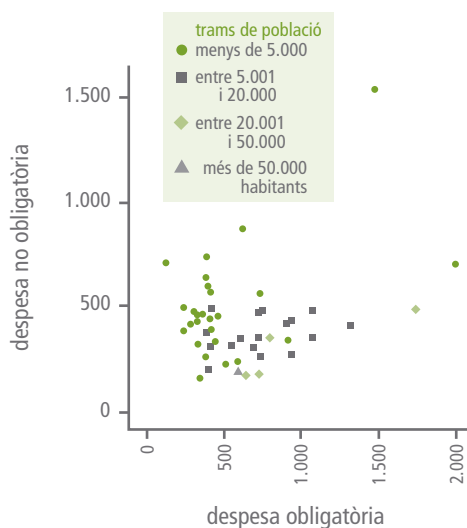

Figura 12. Despesa per càpita obligatòria i despesa per càpita no obligatòria (període 2003-2005)

Quadre 13. Coeficients de correlació de Pearson (entre parèntesis, el nivell de significació estadística) entre les despeses total, obligatòria i no obligatòria per càpita en els municipis de Mallorca

Despesa per càpita	No obligatòria	Obligatòria	Total
No obligatòria	1	0,264 (0,064)	0,667 (0,000)
Obligatòria	0,264 (0,064)	1	0,895
Total	0,667 (0,000)	0,895 (0,000)	1
Menys de 5.000 habitants			
Despesa per càpita	No obligatòria	Obligatòria	Total
no obligatòria	1	0,498 (0,010)	0,806 (0,000)
Obligatòria	0,498 (0,010)	1	0,914 (0,000)
Total	0,806 (0,000)	0,914 (0,000)	1
Entre 5.001 i 20.000 habitants			
Despesa per càpita	No obligatòria	Obligatòria	Total
No obligatòria	1	0,286 (0,250)	0,546 (0,019)
Obligatòria	0,286 (0,250)	1	0,959 (0,000)
Total	0,546 (0,019)	0,959 (0,000)	1
Entre 20.001 i 50.000 habitants			
Despesa per càpita	No obligatòria	Obligatòria	Total
No obligatòria	1	0,894 (0,041)	0,936 (0,019)
Obligatòria	0,894 (0,041)	1	0,994 (0,000)
Total	0,936 (0,019)	0,895 (0,000)	1

Quadre 14. Rang (ordre) dels municipis segons les despeses no obligatòria, obligatòria i total per càpita (2003-2005), i la despesa per càpita en euros

Municipi	Tram	Rang (de més a menys)			Euros			% de despesa no obligatòria respecte del total
		No obligatòria	Obligatòria	Total	No obligatòria	Obligatòria	Total	
Escorca	1	1	3	1	1549	1472	3021	51,27
Valldemossa	1	2	22	6	874	618	1492	58,57
Esporles	1	3	37	16	741	386	1127	65,77
Maria de la Salut	1	4	50	30	710	118	828	85,80
Deià	1	5	1	2	700	1993	2694	26,00
Montuïri	1	6	38	18	640	383	1022	62,58
Búger	1	7	36	22	597	391	987	60,42
Consell	1	8	31	23	574	412	985	58,23
Puigpunyent	1	9	15	10	565	732	1297	43,55
Petra	1	10	49	43	494	234	728	67,90
Binissalem	2	11	30	25	491	426	917	53,54
Calvià	3	12	2	3	478	1734	2211	21,61
S. Llorenç des Cardassar	2	13	5	5	477	1082	1559	30,57
Sineu	1	14	46	38	476	307	783	60,81
Artà	2	15	12	12	476	748	1224	38,89
Campanet	1	16	41	32	470	353	823	57,13
Capdepera	2	17	17	14	467	728	1195	39,07
Santa Eugènia	1	18	44	37	460	327	788	58,44
ses Salines	1	19	28	26	455	457	912	49,91
Selva	1	20	34	29	438	404	842	52,02
Muro	2	21	8	8	434	939	1372	31,59
Lloret de Vistalegre	1	22	45	41	425	323	747	56,83
Alaró	1	23	47	45	414	283	697	59,43
Santa Margalida	2	24	10	9	414	901	1314	31,48
Alcúdia	2	25	4	4	404	1309	1713	23,59
Porreres	1	26	33	35	388	405	793	48,95
Llubí	1	27	48	48	384	235	618	62,01
Lloseta	2	28	39	40	371	381	752	49,35

Continua

Quadre 14. Rang (ordre) dels municipis segons les despeses no obligatòria, obligatòria i total per càpita (2003-2005), i la despesa per càpita en euros

Municipi	Tram ⁴	Rang (de més a menys)			Euros			% de despesa no obligatòria respecte del total
		No obligatòria	Obligatòria	Total	No obligatòria	Obligatòria	Total	
Llucmajor	3	29	11	15	349	797	1146	30,45
Andratx	2	30	6	7	349	1068	1416	24,61
Sóller	2	31	23	24	346	615	960	35,97
Pollença	2	32	18	17	345	723	1068	32,33
Estellencs	1	33	9	11	340	908	1248	27,22
Sant Joan	1	34	29	39	336	444	779	43,07
Algaida	1	35	43	46	318	328	646	49,19
Felanitx	2	36	26	28	314	556	869	36,07
S. Maria del Camí	2	37	32	44	305	410	715	42,60
Son Servera	2	38	19	19	304	692	997	30,54
Santanyí	2	39	7	13	273	942	1215	22,45
sa Pobla	2	40	14	21	260	733	993	26,21
Campos	2	41	13	20	256	739	995	25,76
Vilafranca de Bonany	1	42	40	47	256	377	633	40,42
Sencelles	1	43	25	31	234	591	825	28,37
Costitx	1	44	27	42	223	511	734	30,39
Palma	4	45	24	36	190	602	793	24,00
Bunyola	2	46	35	49	189	401	589	32,03
Manacor	3	47	16	27	177	732	909	19,51
Marratxí	3	48	21	34	171	634	804	21,22
Inca	3	49	20	33	170	648	819	20,80
Ariany	1	50	42	50	157	338	494	31,71

4. En el quadre 14 es mostra també el tram de població del municipi. El valor 1 correspon als municipis de menys de 5.000 habitants; el valor 2, als municipis entre 5.001 i 20.000 habitants; el valor 3, als que tenen entre 20.001 i 50.000 habitants, i el valor 4, al municipi de Palma.

Els deu municipis amb una despesa per càpita no obligatòria més alta són municipis amb menys de 5.000 habitants (Escorca, Valldemossa, Esporles, Maria de la Salut, Deià, Montuïri, Búger, Consell, Puigpunyent i Petra). La mediana de la despesa per càpita no obligatòria és de 396 euros (que es correspon als valors d'Alcúdia i Porreres). Per sobre del valor de la mediana se situen desset municipis de menys de 5.000 habitants, set d'entre 5.001 i 20.000, i un de més de 20.000. Per sota de la mediana hi ha nou municipis de menys de 5.000 habitants, onze d'entre 5.001 i 20.000, i cinc de més de 20.000 habitants. Aquesta anàlisi desagregada confirma, per tant, la tendència que la despesa no obligatòria per càpita sigui més alta en els

municipis menys grans. No s'ha d'ignorar, tanmateix, l'alt grau de variabilitat en la mostra. Així, per exemple, entre els deu municipis amb la despesa més baixa es troben quatre municipis del primer tram de població (Vilafranca de Bonany, Sencelles, Costitx i Ariany). De la mateixa manera sobresurten els municipis de Binissalem (tram 2), Calvià (3) i Sant Llorenç des Cardassar (2), que prenen valors per sobre dels 477 euros.

En el quadre 15 es mostren algunes dades estadístiques descriptives de les despeses obligatòria i no obligatòria per càpita, calculades en els diferents trams de població. La informació confirma l'alt grau de variabilitat d'aquestes variables.

Quadre 15. Dades estadístiques de les despeses no obligatòria i obligatòria per càpita (per trams de població): 2003-2005

Tram de població	Mínim	Màxim	Mediana	Rang interquartilic
Despesa no obligatòria per càpita				
Menys de 5.000 habitants	157 (Ariany)	1.549 (Escorca)	458 (ses Salines Santa Eugènia)	268
Entre 5.001 i 20.000	189 (Bunyola)	491 (Binissalem)	347 (Sóller-Andratx)	145
Entre 20.001 i 50.000	170 (Inca)	478 (Calvià)	177 (Manacor)	243
Despesa obligatòria per càpita				
Menys de 5.000 habitants	118 (Maria)	1.993 (Deià)	388 (Búger-Esporles)	205
Entre 5.001 i 20.000	381 (Lloseta)	1.309 (Alcúdia)	731 (sa Pobla - Capdepera)	416
Entre 20.001 i 50.000	634 (Marratxí)	1.734 (Calvià)	732 (Manacor)	624

Es pot determinar quins són els municipis amb valors més extrems de la despesa no obligatòria per càpita emprant com a criteri els valors dels quartils primer i tercer de la variable (els valors que deixen per sota d'aquest el 25 % o el 75 % d'observacions, respectivament). En el quadre 16 es mostren aquests valors calculats separatament per a cada tram de població. D'altra banda, en els gràfics 13, 15 i 17 es representa, per a cada tram de població, el valor de la despesa no

obligatòria per càpita en relació amb la població del municipi. En cadascun dels gràfics s'assenyalen (amb una línia puntejada) les posicions del primer quartil i del tercer. Per sota del primer quartil (línia inferior) hi ha el 25 % dels municipis amb una despesa per càpita més baixa. Per sobre del tercer quartil (línia superior) se situa el 25 % dels municipis amb una despesa per càpita més alta. En els gràfics 14, 16 i 18 es mostren les dades corresponents a la despesa obligatòria per càpita.

Quadre 16. Despeses mitjanes per càpita: obligatòria i no obligatòria (per quartils de despesa i trams de població)

Percentils			
Tram de població	25	50	75
Despesa no obligatòria per càpita			
Menys de 5.000 habitants	339	458	607
Entre 5.001 i 20.000	296	347	442
Entre 20.001 i 50.000	170	177	413
Despesa obligatòria per càpita			
Menys de 5.000 habitants	326	388	531
Entre 5.001 i 20.000	523	731	940
Entre 20.001 i 50.000	641	732	1.265

En el primer tram de població, els municipis amb més despesa no obligatòria per càpita (figura 13) són Escorca (1.549 euros), Valldemossa (874), Esporles (741), Maria de la Salut (710), Deià (700) i Montuïri (640). D'aquests, Deià (amb 1.993 euros) i Escorca (1.472) apareixen també entre els municipis amb la despesa obligatòria per càpita més alta (figura 14). En aquest tram de població, els municipis amb menys despesa no obligatòria són Sant Joan (336 euros), Algaida (318), Vilafranca de Bonany (256), Sencelles (234), Costitx (223) i Ariany (157). Cap d'aquests municipis no es troba entre els de despesa obligatòria més baixa.

En el segon tram de població, els municipis amb la despesa no obligatòria per càpita més alta són Binissalem (491 euros), Sant Llorenç des Cardassar (477), Artà (476) i Capdepera (467). Només Sant Llorenç (amb 1.082 euros) es troba entre els quatre municipis amb més despesa obligatòria. Entre els municipis de menor despesa no obligatòria per càpita es troben Santanyí (273 euros), sa Pobla (263), Campos (256) i Bunyola (189). Només Bunyola (amb 401 euros) és entre els municipis de menor despesa obligatòria.

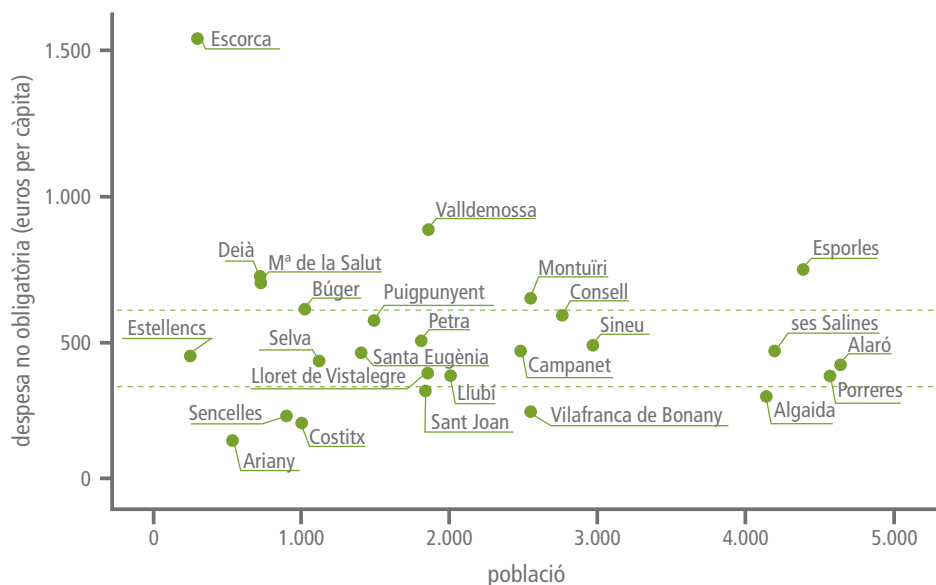
Finalment, en el tercer tram de població, Calvià és el municipi amb una despesa per càpita més alta, tant no obligatòria (478 euros)

com obligatòria (1.743). Inca i Marratxí presenten les despeses per càpita més baixes en ambdues variables (171 i 170 euros de despesa no obligatòria, respectivament, i 634 i 648, de despesa obligatòria).

És interessant analitzar si la major despesa no obligatòria d'alguns municipis està associada a algun patró funcional específic. Per a això s'han calculat els percentatges que representen les diferents funcions en la despesa de cada municipi (quadre 17). En el primer tram de població, les categories funcionals amb més pes són les següents: Escorca dedica el 49,8 % de la despesa a la categoria d'*habitatge*; Valldemossa, un 39,2 % a *altres serveis*; Esporles, un 37,7 % a *educació*; Maria de la Salut, un 87,3 % a *educació*; Deià, un 36,5 % a *sanitat*, i Montuïri,

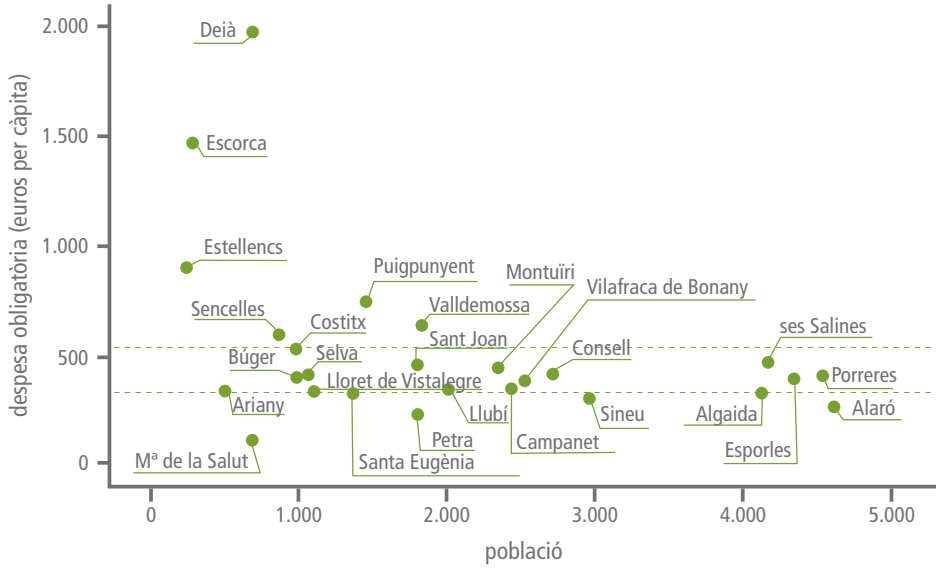
un 68,1 % a *cultura*. En el segon tram, les funcions principals són: *educació* (43,8 %), a Binissalem; *seguretat* (35,5 %), a Sant Llorenç des Cardassar; *cultura* (36,4 %), a Artà, i *protecció social* (32,4 %), a Capdepera. Calvià, en el tercer tram de població, presenta la partida de despesa en *seguretat* més important (34,8 %). Aquesta és també la partida que suposa el major percentatge de despesa a Palma, amb un 56 % de la despesa no obligatòria. Per tant, els resultats anteriors no permeten establir un patró concret de la distribució de despesa responsable d'una major despesa no obligatòria. En l'annex C es mostra aquesta mateixa informació però en l'àmbit de la despesa per càpita de cada una de les funcions per a cada un dels ajuntaments.

Figura 13. Despesa per càpita no obligatòria (€) per als municipis de menys de 5.000 habitants

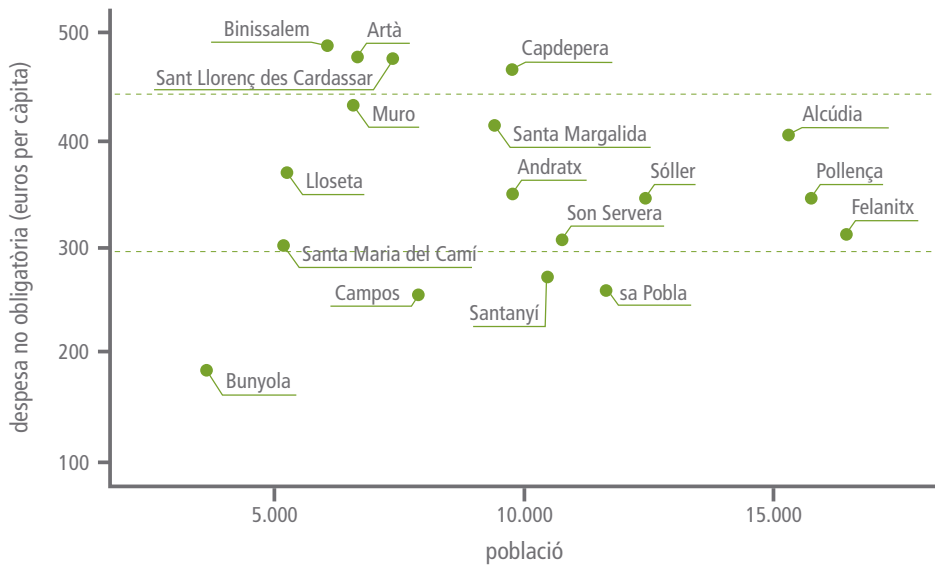

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura 14. Despesa per càpita obligatòria (€) per als municipis de menys de 5.000 habitants

Figura 15. Despesa per càpita no obligatòria (€) per als municipis d'entre 5.000 i 20.000 habitants

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Fig. 16. Despesa per càpita obligatòria (€) per als municipis d'entre 5.000 i 20.000 habitants

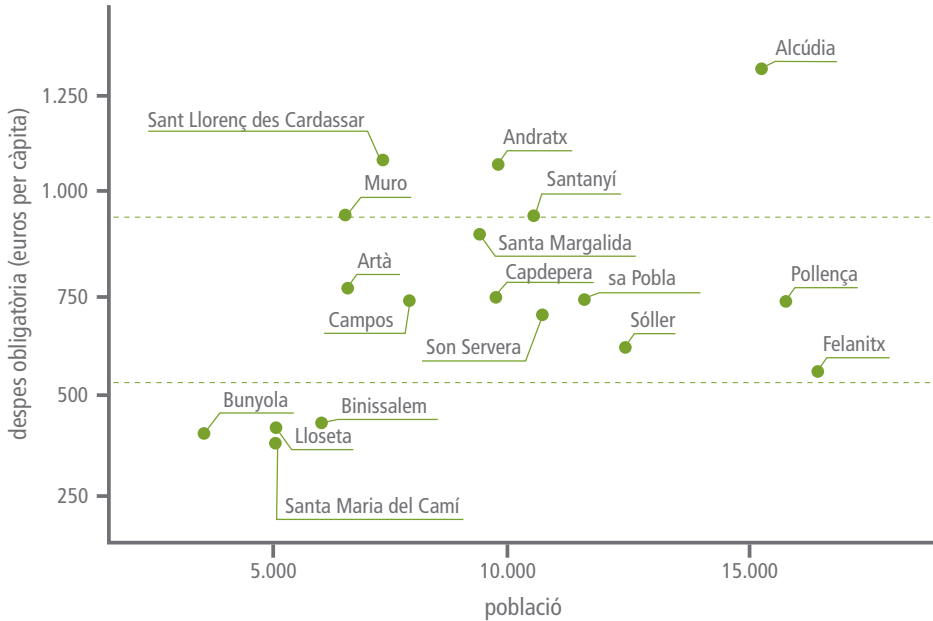
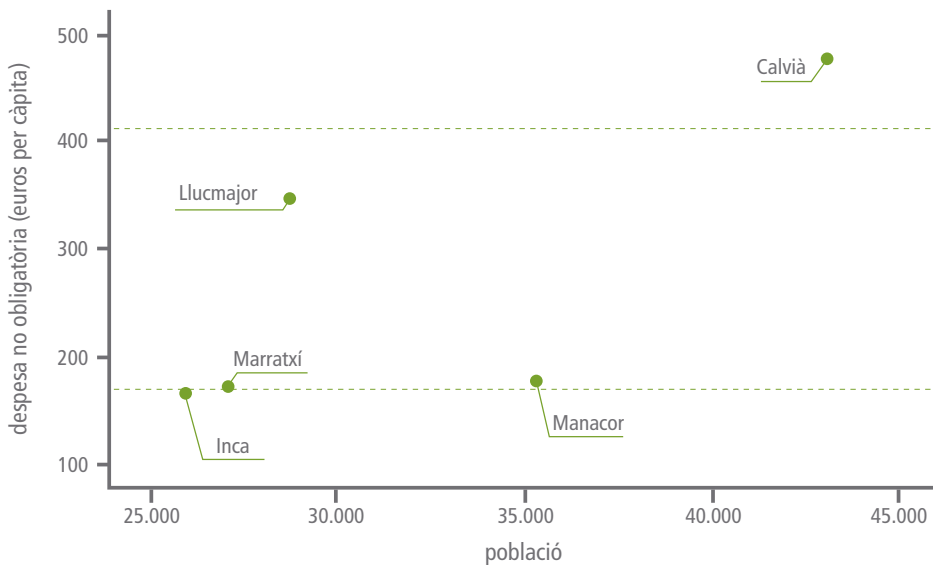
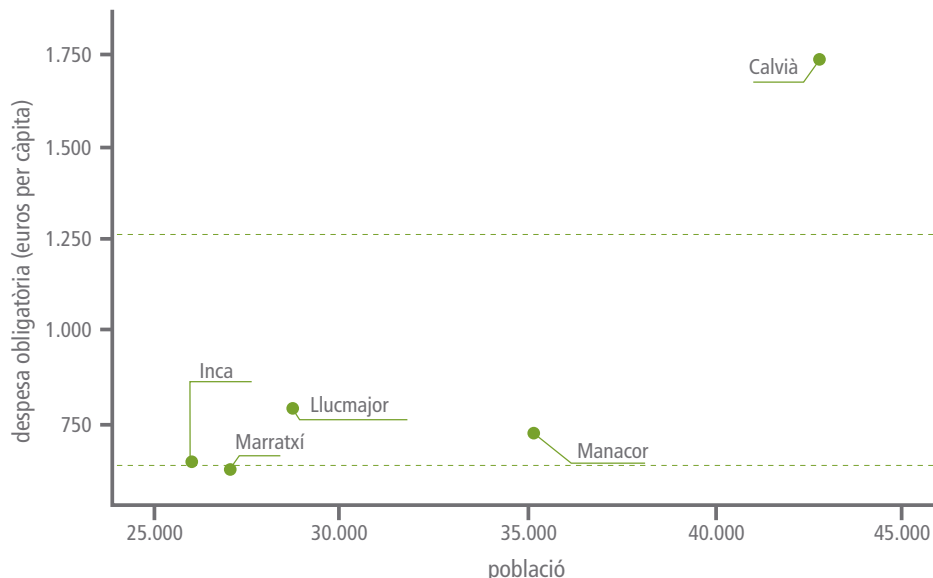

Fig. 17. Despesa per càpita no obligatòria (€) per als municipis d'entre 20.001 i 50.000 habitants

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Fig. 18. Despesa per càpita obligatòria (€) per als municipis d'entre 20.001 i 50.000 habitants

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Quadre 17. Percentatges de la despesa no obligatòria (per funcions) (per a cada municipi es destaca la funció amb el percentatge més alt)

Municipi	Seguretat	Protecció social	Sanitat	Educació	Habitatge	Cultura	Altres serveis	Infraestructures	Medi natural	Altres serveis no obligatoris
Menys de 5.000 habitants										
Alaró	8,7	27,3	2	10,7	12,8	33,9	0	0,1	0	4,6
Algaida	8,4	22,4	14,1	8,2	7,7	38,6	0	0	0	0,5
Ariany	0	22,5	5,7	1,6	19,2	16,6	9,9	5,3	2,5	16,7
Búger	0	9,1	1,4	0,8	17	15	42,3	0	0	14,5
Campanet	1,4	17,2	0	0,4	39,6	39,7	1,3	0	0	0,4
Consell	6,9	21,1	4,6	15,4	6,7	43,6	1,7	0	0	0
Costitx	0	11,6	4	0,8	21,7	8,5	34,3	7,3	2,2	9,6
Deià	6,4	22,1	36,5	1	5,2	28,9	0	0	0	0
Escorca	6,6	8,9	1,7	0	49,8	4,1	25,4	0,4	0	3,1
Esporles	4,3	14,2	0,8	37,7	19,1	12,7	1,4	0	0	9,7
Estellencs	3,4	30,6	4,8	0	17,5	29,9	0	0	0	13,8
Lloret de Vistalegre	5,4	7,8	0,5	4,1	4,6	77,3	0	0	0	0,1

Continua

Quadre 17. Percentatges de la despesa no obligatòria (per funcions) (per a cada municipi es destaca la funció amb el percentatge més alt)

Municipi	Seguretat	Protecció social	Sanitat	Educació	Habitatge	Cultura	Altres serveis	Infraestructures	Medi natural	Altres serveis no obligatoris
Menys de 5.000 habitants										
Llubí	4,8	16,1	1,1	8,3	21,9	33,7	6,3	0,1	0,1	7,7
Maria de la Salut	3,4	6,1	0	87,3	0	0	0	0	0	3,2
Montuiri	3,7	4,1	9,6	5,6	6,1	68,1	0	0	0	2,7
Petra	0,8	7,1	3,1	7,2	46,5	32,8	2,4	0	0,1	0,1
Porreres	7,3	17,5	1,1	10,7	6,6	52,2	0	0	0,5	4,3
Puigpunyent	7,6	10,8	8,9	2,8	6,7	52,7	0	6,8	0	3,7
Sant Joan	3,8	10,4	1,2	7,5	18,7	25,4	3,7	1	0,5	27,8
S. Llorenç des Cardassar	35,5	13,9	1,9	9,1	0	30	0	0	5	4,7
S. Margalida	23,3	29,7	3,7	0	0	17,8	0,5	1	0	23,9
Selva	5,1	18,6	0,1	0	20,3	40,4	4,5	0	0	10,9
Sencelles	10,3	12,6	2,5	2	38,9	31,3	2,4	0	0	0
Sineu	9,2	7	15,9	17	6,7	35,2	2,4	0,1	0,1	6,5
Valldemossa	15,4	14,7	0,9	0,6	7,3	20,8	39,2	0	0	1,1
Vilafranca de Bonany	7,2	13,9	7,4	14,1	12,3	33,1	3,5	0,1	0	8,4
Entre 5.001 i 20.000 habitants										
Alcúdia	24,9	29,5	4,5	8,6	0	22,8	3,8	0	0,9	4,9
Andratx	28,1	36,5	3,1	0	0	29,1	0	0	0	3,2
Artà	14,2	30,1	2,2	14	0	36,4	1,2	0	0,8	1,1
Binissalem	10,6	23,3	0,9	43,8	0	18,7	2,4	0	0	0,4
Bunyola	25,1	32,3	0	0	0	14,2	0,2	0	0	28,2
Campos	32,9	38,4	0,3	0	0	24,7	1,8	0,5	0,2	1,2
Capdepera	28,7	32,4	6,4	3,7	0	23,9	0	0	0	5
Felanitx	22,6	37,2	1	8,5	0	18,6	0,7	0,9	0	10,5
Lloseta	13,3	31,7	2	16,6	0	36,1	0,4	0	0	0
Muro	20	43,2	3,2	5,5	0	23,3	2	0	0	2,7
sa Pobla	18,3	41,3	1,2	3,5	0	25,7	5,8	0	1,1	3,2
Pollença	29,3	30,5	0,5	3,2	0	23,9	2,9	0,1	5,9	3,7
ses Salines	14,3	22,1	2,2	0	31,2	23,7	0,1	0	0,4	5,9
S. Eugènia	4,8	16,5	0,2	28,7	25,8	19,2	1,3	0,1	0	3,4
S. Maria del Camí	13	53,2	9	16,1	0	7,7	0	0	0	0,9
Santanyí	5	44,5	5,3	9,7	0	18,8	12,6	0,1	0,3	3,7
Sóller	17,3	54,2	7,5	0,7	0	14,6	0	0	0	5,8
Son Servera	31,9	20,3	5,5	10,7	0	21,5	3,9	0	1,6	4,7

Continua

**Quadre 17. Percentatges de la despesa no obligatòria (per funcions)
(per a cada municipi es destaca la funció amb el percentatge més alt)**

Municipi	Seguretat	Protecció social	Sanitat	Educació	Habitatge	Cultura	Altres serveis	Infraestructures	Medi natural	Altres serveis no obligatoris
Entre 20.001 i 50.000 habitants										
Calvià	34,8	8,3	1	18,7	0	13,3	10,7	3	0	10,2
Inca	29,2	26,5	1,3	1,2	0	20,5	7,1	0	0	14,3
Llucmajor	30,8	17,5	0,8	17,9	0	23,4	0,6	0	0,2	8,8
Manacor	44,2	0	0,3	3,2	0	16,2	9,7	0,6	4,8	20,9
Marratxí	34,4	12,5	5	4,4	0	11,2	2	3,3	23,7	3,4
Més de 50.000 habitants										
Palma	56	15,5	3,4	1,8	0	14,1	7,5	0	0	1,8
Total										
Total	13,1	19,9	4,3	11	12,1	26,3	6,7	0,5	0,6	5,5

VIII. Conclusions

Hi ha un consens generalitzat, tant en l'àmbit del municipalisme com en l'acadèmic, que els ajuntaments sofreixen un problema històric de finançament. En aquest context, el present treball s'ha centrat en un dels aspectes que ha generat més interès amb relació a la suficiència pressupostària global dels ajuntaments, com és el finançament dels serveis i/o les activitats que la Llei 7/1985, de les bases de règim local, i les lleis estatals i autonòmiques no estableixen com a obligatoris.

En aquest sentit, el treball ha pretès estudiar, amb la informació disponible en els pressuposts liquidats del trienni 2003-2005 i per a l'àmbit territorial dels municipis de Mallorca, quina és la importància de la despesa no obligatòria, tant en termes absoluts com en relatius, en el pressupost total dels ajuntaments mallorquins; quines són les partides principals que el componen; si hi ha diferències significatives en els recursos dedicats a proveir serveis no obligatoris segons la mida dels municipis, i, finalment, si es detecten patrons de despesa més enllà de l'efecte de la mida poblacional. Tal com s'ha emfatitzat al llarg del treball, els resultats obtinguts són estables, ja que no es modifiquen substancialment depenent de l'any, la qual cosa permet afirmar que els resultats presentats tenen un caràcter estructural i robust. Quant a la comparació dels resultats obtinguts amb els d'altres territoris, es pot dir que són força similars als aconseguits per Vilalta *et al.* (2006) per als municipis catalans.

Un primer resultat general de les dades mostra que, d'acord amb la classificació establerta de les diferents funcions i subfuncions com a despesa obligatòria / no obligatòria, el conjunt de municipis de Mallorca va liquidar una despesa mitjana

anual per al període 2003-2005 en concepte de serveis i/o activitats no obligatoris estimada en 205.635.365 euros, quantitat que representa el 27,65 % de la despesa municipal. Des de la perspectiva de la despesa per habitant, la despesa no obligatòria per càpita va ser de 261 euros, mentre que les despeses total i obligatòria per càpita varen ser de 949 i 689 euros, respectivament. Des d'aquest punt de vista, doncs, el nivell de recursos que s'ha detectat com a dedicat a oferir serveis no obligatoris confirma l'oportunitat d'analitzar empíricament el concepte de despesa no obligatòria, com a element que té una entitat rellevant en els pressuposts dels ajuntaments mallorquins.

Una segona qüestió és la relativa a quines són les principals partides a què es destina la despesa no obligatòria. De les deu categories funcionals en què s'ha desagregat la despesa no obligatòria, per al conjunt d'ajuntaments la que té més pes en el període 2003-2005 és la de *seguretat ciutadana*, amb 71.069.488 euros de mitjana anual, xifra que representa un 34,56 % de la despesa no obligatòria. A continuació es troben *protecció social* (41.005.444 euros i un 19,94 % del total), *cultura* (40.491.819 euros i un 19,69 %) i *educació* (16.393.008 euros i un 7,97 %). Les categories funcionals següents en importància són, per aquest ordre: *altres serveis* (5,5 %), *altres despeses no obligatòries* (5,49 %), *sanitat* (3 %), *habitatge* (2,31 %), *medi natural* (1,03 %) i *infraestructures* (0,49 %). Aquestes darreres categories, conjuntament, representen el 17,84 % de la despesa no obligatòria i el 5,13 % de la despesa total. Cal notar, per tant, que la major part de la despesa no obligatòria total es concentra en quatre categories: *seguretat ciutadana*, *protecció social*, *cultura* i *educació*, que conjuntament representen el 82,16 % de la despesa no obligatòria i el

22,51 % de la despesa total. En el treball s'ha destacat que la importància relativa de les diferents categories gairebé no es modifica quan s'analiza la despesa per càpita. En concret, quant a la despesa mitjana en el període, en *seguretat ciutadana* es gasten 94,1 euros anuals per càpita; en *protecció social*, 53,9 euros; en *cultura*, 52,8 euros, i en *educació*, 20,6 euros.

Un segon tipus d'anàlisi és el que es refereix a les possibles diferències en la importància de la despesa no obligatòria quan els ajuntaments s'agrupen segons la pertinença als trams de població que s'estableixen en la LBRL 7/85. Un primer resultat és que, com es podia esperar, el global de despesa no obligatòria creix amb el tram de població, de manera que en termes absoluts el conjunt de municipis entre 5.000 i 20.000 habitants gasta més que els de menys de 5.000 habitants (60.857.755 i 28.380.825 euros, respectivament). El mateix succeeix en els ajuntaments amb més de 50.000 habitants i en els d'entre 20.000 i 50.000 habitants (70.515.230 i 45.881.554 euros, respectivament). Tanmateix, aquesta tendència no es compleix per als ajuntaments entre 20.000 i 50.000 habitants, que liquiden una despesa total en serveis no obligatoris més baixa que els ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants (45.881.554 i 60.857.755 euros, respectivament), malgrat que ambdós representen un percentatge de població similar.

No obstant això, quan la despesa es relativitza segons la població s'obté un patró clarament decreixent, de manera que les dades pressupostàries indiquen diferències significatives entre els trams de població: com menor és la mida poblacional dels municipis, més important és l'esforç dels ajuntaments per dedicar recursos a serveis no obligatoris. De fet, els deu municipis amb una despesa no obligatòria per càpita més alta són municipis amb menys de 5.000 habitants (Escorca, Valldemossa, Esporles, Maria de la Salut, Deià, Montuïri, Búger, Consell, Puigpunyent i

Petra). Els valors mitjans per al global del període estudiat són de 468 euros (tram de municipis de menys de 5.000 habitants), 346 (entre 5.001 i 20.000 habitants), 277 (entre 20.001 i 50.000 habitants) i 185 (més de 50.000 habitants). Aquesta mateixa associació negativa entre la despesa no obligatòria i el tram de població es pot observar quan es calcula el pes relatiu de la despesa no obligatòria en la despesa total, que és del 53,81 % (tram de municipis de menys de 5.000 habitants), del 31,36 % (entre 5.001 i 20.000), del 22,59 % (entre 20.001 i 50.000) i del 24,00 % (més de 50.000 habitants). En canvi, el patró decreixent de la despesa no obligatòria per trams de població contrasta amb els valors creixents obtinguts tant per a la despesa obligatòria com per a la despesa total.

Quant a la qüestió de quins són els principals serveis no obligatoris per als diversos trams de població, s'ha mostrat que les quatre categories principals, que acaparen més del 70 % de la despesa no obligatòria, són les mateixes en tots els trams: *seguretat ciutadana*, *protecció social*, *cultura* i *educació*. No obstant això, en el treball s'ha destacat que l'ordre d'importància canvia amb el tram de població, de manera que la que té més pes en el tram de menys de 5.000 habitants és la categoria de *cultura* (32,09 %); en el tram entre 5.001 i 20.000 habitants, la categoria de *protecció social* (33,87 %); en el tram entre 20.001 i 50.000 habitants, *seguretat ciutadana* (34,63 %), i en el cas de Palma, *seguretat ciutadana* (55,96 %).

La darrera qüestió tractada en el treball és l'anàlisi de les fonts de disparitat en els valors de despesa per càpita entre els ajuntaments, més enllà de la comparació en els valors mitjans dels trams de població. En aquest sentit, en el treball s'ha plantejat que aquesta relació aparent entre despesa no obligatòria i trams de població no es troba quan es comparen tots els municipis. És a dir, el grau de dispersió entre els ajuntaments que

componen cada tram de població és molt superior al detectat quan es comparen els valors mitjans entre els trams de població. En altres paraules, les dades no semblen assenyalar que hi hagi una relació, clara i extrapolable per al conjunt de municipis, entre la despesa no obligatòria per càpita i la mida poblacional, per la qual cosa, en cas que hi hagi una explicació robusta per a aquesta disparitat de valors, cal cercar-la a altres àmbits distints de la població dels ajuntaments.

En qualsevol cas, convé destacar dues qüestions. D'una banda, el tram de població en què s'ha detectat més divergència/disparitat en la importància de la despesa no obligatòria és el dels ajuntaments amb menys de 5.000 habitants. De l'altra, l'anàlisi de les principals categories que determinen la despesa no obligatòria mostra que, mentre que la despesa per càpita en seguretat ciutadana augmenta amb la mida dels municipis, la despesa en cultura disminueix. D'aquesta manera, no és pot descartar que hi hagi possibles economies d'escala en el cas de la despesa cultural ni que la despesa en seguretat ciutadana es vegi afectada per deseconomies d'aglomeració.

Entre aquestes altres dimensions explicatives de les divergències de la despesa no obligatòria entre municipis, en el treball s'ha explotat la possible correlació entre les despeses obligatòries i les no obligatòries. Els resultats no permeten acceptar que hi hagi una correlació forta entre ambdues variables,

per la qual cosa no es pot afirmar que la dispersió observada en la despesa no obligatòria per càpita es pugui explicar per les decisions dels diferents ajuntaments quant a la seva despesa obligatòria. Una altra possible explicació pot estar relacionada amb la capacitat fiscal dels ajuntaments. Si bé aquesta qüestió no era l'objecte d'aquests treballs, sembla plausible pensar en aquesta explicació per a alguns ajuntaments concrets. En qualsevol cas, si la divergència entre ajuntaments s'explicàs per les diferents capacitats fiscals, es podria esperar que això també es reflectís en la despesa obligatòria i, per extensió, en una forta correlació entre la despesa obligatòria i la no obligatòria, la qual cosa, com s'ha comentat, no s'ha detectat.

En definitiva, en el treball s'han plantejat la importància quantitativa de la despesa no obligatòria i la disparitat de valors entre municipis, sense que la variable de la mida poblacional tenguí suficient capacitat explicativa com per determinar un patró clar. Pensam que, més enllà de la possible discrecionalitat dels mateixos ajuntaments i de les diferències en la capacitat fiscal, un element que podria donar llum per explicar la disparitat municipal observada seria el coneixement de les vies de finançament (finançament incondicionat, taxes i preus, transferències condicionades, etc.). Ara bé, aquesta informació no era disponible en les dades dels pressuposts. Com és obvi, les implicacions en la comparació entre ajuntaments depenent de les fonts de finançament són diametralment distintes.

Referències bibliogràfiques

DEPARTAMENTO DE ESTUDIOS Y DOCUMENTACIÓN (2006). *La situación de los ayuntamientos en España, sus carencias económicas y problemas de gestión: diagnóstico y propuestas en una perspectiva europea*. Madrid: Federación Española de Municipios y Provincias.

SOLÉ OLLÉ, A. (2007). «Economía política de los gobiernos locales. Una valoración del funcionamiento de los municipios». *Actualidad* [Sevilla], 15. [Revista publicada pel Centro de Estudios Andaluces]

SUÁREZ PANDIELLO, J. (2007). «Insuficiencia relativa, gastos impropios y financiación local». *Papeles de Economía Española* [Madrid], 113, p. 241-252.

VILALTA, M.; MAS, D.; SALINAS, P.; SÁNCHEZ A. [Institut d'Economia de Barcelona] (2006). *La despesa de caràcter discrecional dels ajuntaments i el seu finançament. Exercicis 2002 i 2003*. Barcelona: Diputació de Barcelona (Elements de Debat Territorial; 23).

VILALTA, M.; MAS, D.; SÁNCHEZ A.; COFRE, J. [Institut d'Economia de Barcelona] (2004). *La despesa de caràcter discrecional dels ajuntaments i el seu finançament. Exercici 2001*. Barcelona: Diputació de Barcelona, Gabinet d'Estudis de la Presidència (Elements de Debat Territorial; 20).

Annexos

Annex A

Evolució de la mida poblacional

Quadre A1. Població municipal en milers (per trams): 2003-2007										
Tram de població	2003		2004		2005		2006		2007	
	Població	%	Població	%	Població	%	Població	%	Població	%
Menys de 5.000 habitants	65,85	8,69	65,71	8,71	67,36	8,73	69,06	8,79	69,82	8,84
Entre 5.001 i 20.000	162,59	21,64	162,19	21,41	168,27	21,66	173,56	21,97	174,92	22,09
Entre 20.001 i 50.000	156,38	20,79	159,62	21,12	164,39	21,15	170,73	21,67	170,73	21,62
Més de 50.000	367,77	48,88	368,74	48,77	375,73	48,45	375,48	47,57	375,48	47,45
Total	751,59	100	756,26	100	775,75	100	788,83	100	790,95	100

Font: IBESTAT

Annex B

Despeses obligatòria, no obligatòria i total

Quadre B1. Despeses municipals obligatòria, no obligatòria i total (per trams de població)					
Exercici	Població: nombre d'habitants	Despesa municipal (euros constants de 2005)			Percentatge de despesa no obligatòria respecte del total
		Despesa no obligatòria	Despesa obligatòria	Despesa total	
2003	Menys de 5.000	25.706.615	17.531.944	43.238.559	59,45 %
	Entre 5.001 i 20.000	63.351.315	130.472.021	193.823.336	32,69 %
	Entre 20.001 50.000	52.377.012	152.625.696	205.002.708	25,55 %
	Més de 50.000	63.141.227	200.038.243	263.179.470	23,99 %
	Mallorca	204.576.169	500.667.904	705.244.073	29,01 %
2004	Menys de 5.000	19.065.500	18.936.389	38.001.889	50,17 %
	Entre 5.001 i 20.000	57.780.329	132.062.306	189.842.635	30,44 %
	Entre 20001 50.000	40.142.064	161.661.319	201.803.384	19,89 %
	Més de 50.000	70.511.271	253.455.202	323.966.474	21,76 %
	Mallorca	187.499.164	566.115.216	753.614.381	24,88 %
2005	Menys de 5.000	31.722.045	29.162.407	60.884.452	52,10 %
	Entre 5.001 i 20.000	60.425.367	134.897.349	195.322.716	30,94 %
	Entre 20.001 50.000	45.125.587	157.506.658	202.632.245	22,27 %
	Més de 50.000	77.893.193	216.320.079	294.213.272	26,48 %
	Mallorca	215.166.192	537.886.493	753.052.685	28,57 %
2003-2005 (despesa mitjana en el període)	Menys de 5.000 hab.	28.380.825	24.366.273	52.747.098	53,81 %
	Entre 5.001 i 20.000	60.857.755	133.195.947	194.053.702	31,36 %
	Entre 20.001 50.000	45.881.554	157.264.558	203.146.112	22,59 %
	Més de 50.000	70.515.230	223.271.175	293.786.405	24,00 %
	Mallorca	205.635.365	538.097.952	743.733.317	27,65 %

Quadre B2. Percentatges de despesa no obligatòria en el període 2003-2005								
	Menys de 5.000 habitants				Entre 5.001 i 20.000 habitants			
	2003	2004	2005	2003-2005	2003	2004	2005	2003-2005
No obligatòria	59,45	50,17	52,10	53,81	32,69	30,44	30,94	31,36
Obligatòria	40,55	49,83	47,90	46,19	67,31	69,56	69,06	68,64
Total	100	100	100	100	100	100	100	100
	Entre 20.001 i 50.000 habitants				Més de 50.000 habitants			
	2003	2004	2005	2003-2005	2003	2004	2005	2003-2005
No obligatòria	25,55	19,89	22,27	22,59	23,99	21,76	26,48	24,00
Obligatòria	74,45	80,11	77,73	77,41	76,01	78,24	73,52	76,00
Total	100	100	100	100	100	100	100	100

Quadre B3. Despesa municipal per càpita

Exercici	Població: nombre d'habitants	Despesa municipal per càpita (euros constants de 2005)					
		Euros			Base 100 en el total de Mallorca		
		Despesa no obligatòria	Despesa obligatòria	Despesa total	Despesa no obligatòria	Despesa obligatòria	Despesa total
2003	Menys de 5.000	505	345	850	182	51	89
	Entre 5.001 i 20.000	386	795	1.180	139	117	124
	Entre 20.001 i 50.000	335	977	1.312	121	144	137
	Més de 50.000	172	545	717	62	80	75
	Mallorca	277	678	955	100	100	100
2004	Menys de 5.000 habitants	392	390	782	156	51	77
	Entre 5.001 i 20.000	342	782	1.124	136	103	111
	Entre 20.001 i 50.000	251	1.012	1.263	100	133	125
	Més de 50.000	191	687	878	76	91	87
	Mallorca	251	759	1.010	100	100	100
2005	Menys de 5.000 habitants	534	491	1.024	192	71	105
	Entre 5.001 i 20.000	345	770	1.115	124	111	115
	Entre 20.001 i 50.000	275	960	1.235	99	138	127
	Més de 50.000	207	576	783	75	83	81
	Mallorca	278	695	972	100	100	100
2003-2005	Menys de 5.000 habitants	468	402	870	180	58	92
	Entre 5.001 i 20.000	346	758	1.103	133	110	116
	Entre 20.001 i 50.000	277	952	1.230	106	138	130
	Més de 50.000	185	584	769	71	85	81
	Mallorca	261	689	949	100	100	100

Quadre B4. Despesa no obligatòria total (per categories, trams de població i anys)

2003								
	Menys de 5.000 habitants		Entre 5.001 i 20.000 habitants		Entre 20.001 i 50.000 habitants		Més de 50.000 habitants	
Seguretat ciutadana	1.611.243	6,27	12.954.235	20,45	15.283.523	29,18	37.669.269	59,66
Protecció social	3.505.561	13,64	18.802.164	29,68	6.200.452	11,84	10.029.290	15,88
Sanitat	1.663.340	6,47	2.400.147	3,79	826.080	1,58	1.979.937	3,14
Educació	2.712.122	10,55	11.233.943	17,73	12.310.946	23,50	2.974.490	4,71
Habitatge	4.018.235	15,63	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Cultura	10.854.929	42,23	14.165.024	22,36	7.539.534	14,39	5.161.272	8,17
Altres serveis	350.624	1,36	822.252	1,30	3.405.855	6,50	4.396.672	6,96
Infraestructures	86.394	0,34	150.058	0,24	683.496	1,30	0	0,00
Medi natural	61.822	0,24	429.960	0,68	1.663.578	3,18	0	0,00
Altres serveis no obligatoris	842.346	3,28	2.393.532	3,78	4.463.547	8,52	930.296	1,47
Total	25.706.615	100	63.351.315	100	52.377.012	100	63.141.227	100

Continua

Quadre B4. Despesa no obligatòria total (per categories, trams de població i anys)

2004								
	Menys de 5.000 habitants		Entre 5.001 i 20.000 habitants		Entre 20.001 i 50.000 habitants		Més de 50.000 habitants	
Seguretat ciutadana	1.676.490	8,79	13.692.192	23,70	15.755.953	39,25	38.708.455	54,90
Protecció social	3.873.662	20,32	20.800.522	36,00	4.884.109	12,17	10.830.562	15,36
Sanitat	1.258.951	6,60	1.904.961	3,30	626.006	1,56	1.952.447	2,77
Educació	1.552.600	8,14	2.009.281	3,48	3.105.668	7,74	375.343	0,53
Habitatge	3.448.372	18,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Cultura	5.658.493	29,68	14.623.213	25,31	6.053.025	15,08	11.923.779	16,91
Altres serveis	528.370	2,77	925.275	1,60	2.404.084	5,99	5.431.352	7,70
Infraestructures	89.611	0,47	108.660	0,19	843.970	2,10	0	0,00
Medi natural	12.342	0,06	526.363	0,91	1.274.429	3,17	0	0,00
Altres serveis no obligatoris	966.608	5,07	3.189.861	5,52	5.194.821	12,94	1.289.332	1,83
Total	19.065.500	100	57.780.329	100	40.142.064	100	70.511.271	100
2005								
Seguretat ciutadana	1.935.632	6,10	14.660.445	24,26	16.622.411	36,84	41.994.749	53,91
Protecció social	4.414.327	13,92	21.913.087	36,26	4.542.678	10,07	11.866.327	15,23
Sanitat	586.626	1,85	1.741.156	2,88	328.466	0,73	3.169.365	4,07
Educació	5.507.348	17,36	1.341.957	2,22	2.912.862	6,46	392.380	0,50
Habitatge	5.074.694	16,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Cultura	8.787.517	27,70	12.790.255	21,17	8.945.529	19,82	12.809.084	16,44
Altres serveis	3.200.110	10,09	2.190.194	3,62	4.015.469	8,90	6.079.630	7,81
infraestructures	97.441	0,31	53.206	0,09	912.245	2,02	0	0,00
Medi natural	10.277	0,03	1.072.450	1,77	1.309.524	2,90	0	0,00
Altres serveis no obligatoris	2.108.073	6,65	4.662.618	7,72	5.536.401	12,27	1.581.658	2,03
Total	31.722.045	100	60.425.367	100	45.125.587	100	77.893.193	100

Quadre B5. Despesa no obligatòria per càpita (per categories, trams de població i anys)

		Menys de 5.000 habitants	Entre 5.001 i 20.000 habitants	Entre 20.001 i 50.000 habitants	Més de 50.000 habitants
2003	Seguretat ciutadana	31,7	78,9	97,8	102,6
	Protecció social	68,9	114,5	39,7	27,3
	Sanitat	32,7	14,6	5,3	5,4
	Educació	53,3	68,4	78,8	8,1
	Habitatge	79,0	0,0	0,0	0,0
	Cultura	213,4	86,3	48,3	14,1
	Altres serveis	6,9	5,0	21,8	12,0
	Infraestructures	1,7	0,9	4,4	0,0
	Medi natural	1,2	2,6	10,6	0,0
	Altres serveis no obligatoris	16,6	14,6	28,6	2,5
	Total	505,5	385,8	335,2	171,9
	2004	Seguretat ciutadana	34,5	81,0	98,6
Protecció social		79,7	123,1	30,6	29,4
Sanitat		25,9	11,3	3,9	5,3
Educació		32,0	11,9	19,4	1,0
Habitatge		71,0	0,0	0,0	0,0
Cultura		116,5	86,6	37,9	32,3
Altres serveis		10,9	5,5	15,0	14,7
Infraestructures		1,8	0,6	5,3	0,0
Medi natural		0,3	3,1	8,0	0,0
Altres serveis no obligatoris		19,9	18,9	32,5	3,5
Total		392,4	342,0	251,3	191,1
2005		Seguretat ciutadana	32,6	83,7	101,3
	Protecció social	74,3	125,1	27,7	31,6
	Sanitat	9,9	9,9	2,0	8,4
	Educació	92,7	7,7	17,8	1,0
	Habitatge	85,4	0,0	0,0	0,0
	Cultura	147,9	73,0	54,5	34,1
	Altres serveis	53,8	12,5	24,5	16,2
	Infraestructures	1,6	0,3	5,6	0,0
	Medi natural	0,2	6,1	8,0	0,0
	Altres serveis no obligatoris	35,5	26,6	33,8	4,2
	Total	533,8	344,9	275,1	207,3

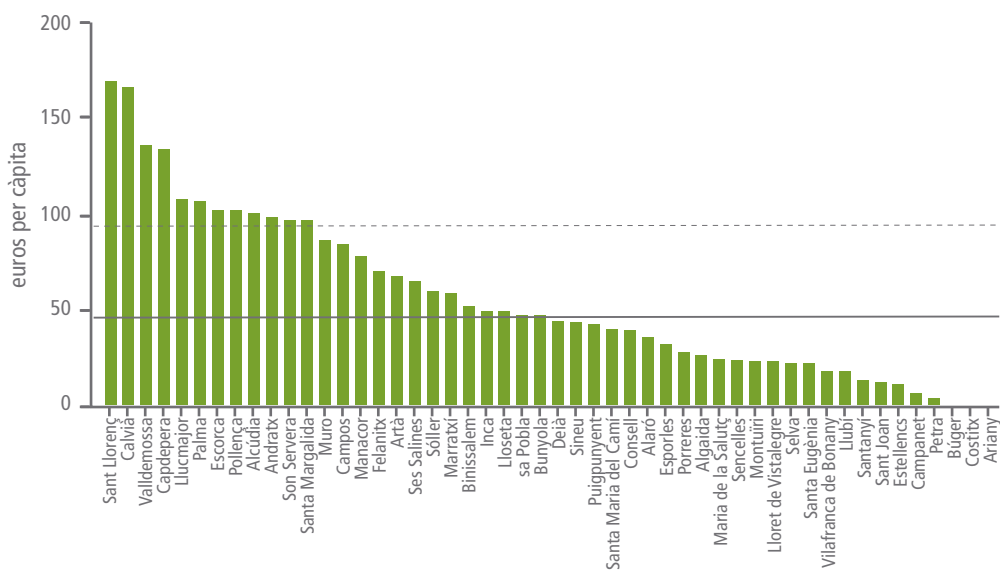
Annex C

Despesa no obligatòria per càpita per municipis

En aquest annex es mostra, separadament per a les deu funcions de despesa no obligatòria, la despesa per càpita (període 2003-2005) dels municipis analitzats (quadre C1). En les figures de la C1 a la C10 les representacions són mitjançant diagrames de

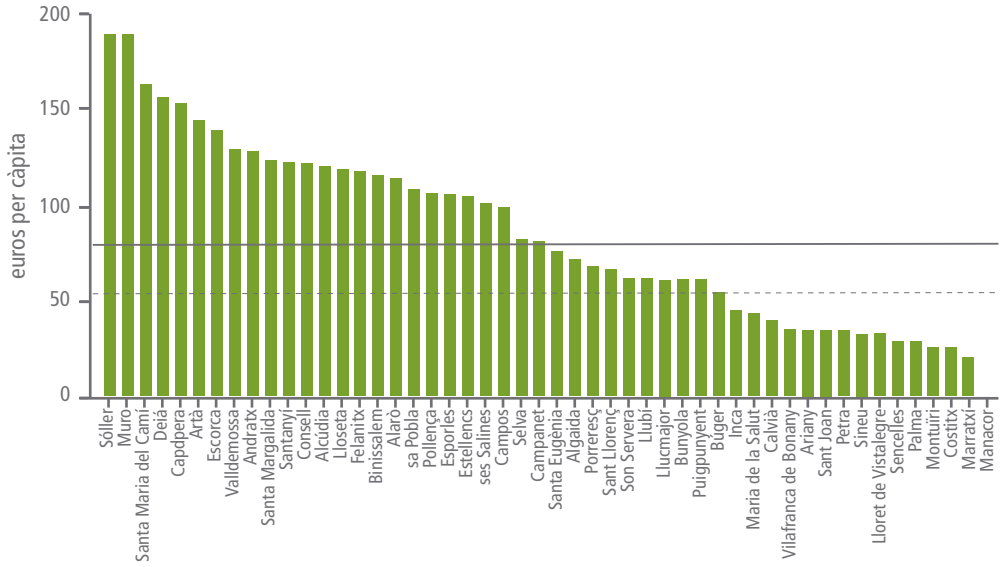
barres, amb els municipis ordenats de més despesa per càpita a menys. En cada gràfic, les dues línies horitzontals assenyalen la despesa mitjana a Mallorca (línia puntejada) i la posició de la mediana de la funció respectiva.

Figura C1. Despesa no obligatòria per càpita: seguretat (per municipis) (2003-2005)

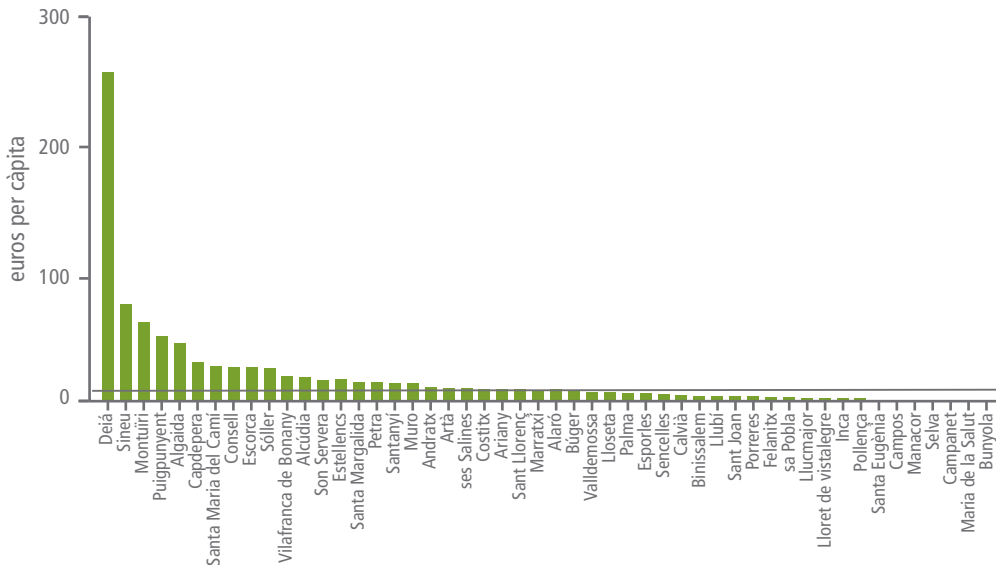
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C2. Despesa no obligatòria per càpita: protecció social (per municipis) (2003-2005)

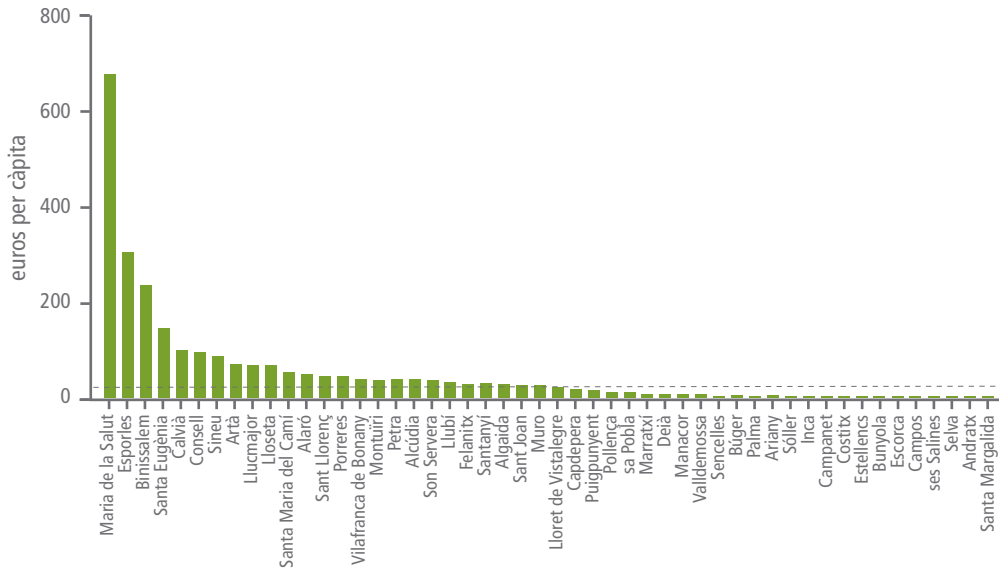
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C3. Despesa no obligatòria per càpita: sanitat (per municipis) (2003-2005)

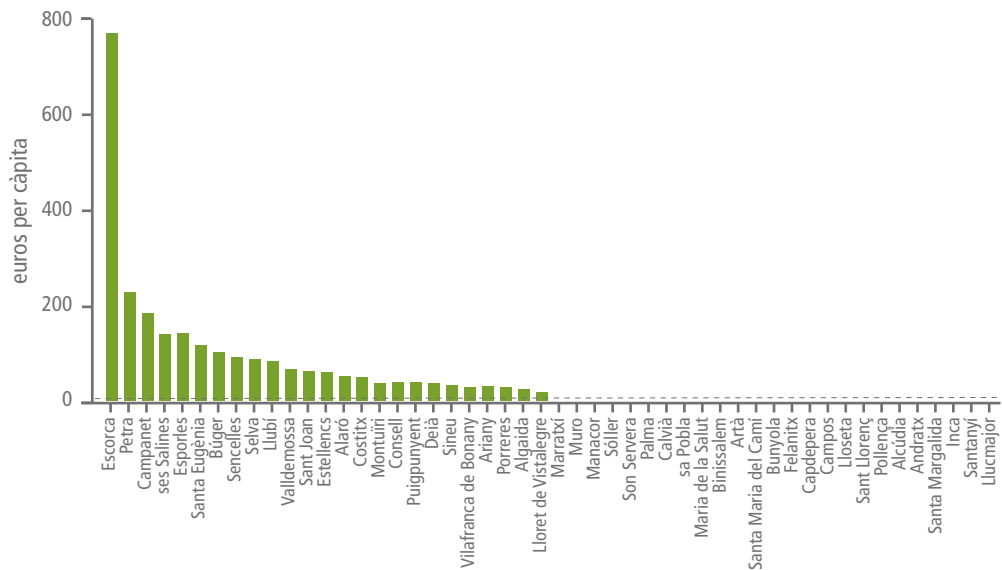
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C4. Despesa no obligatòria per càpita: educació (per municipis) (2003-2005)

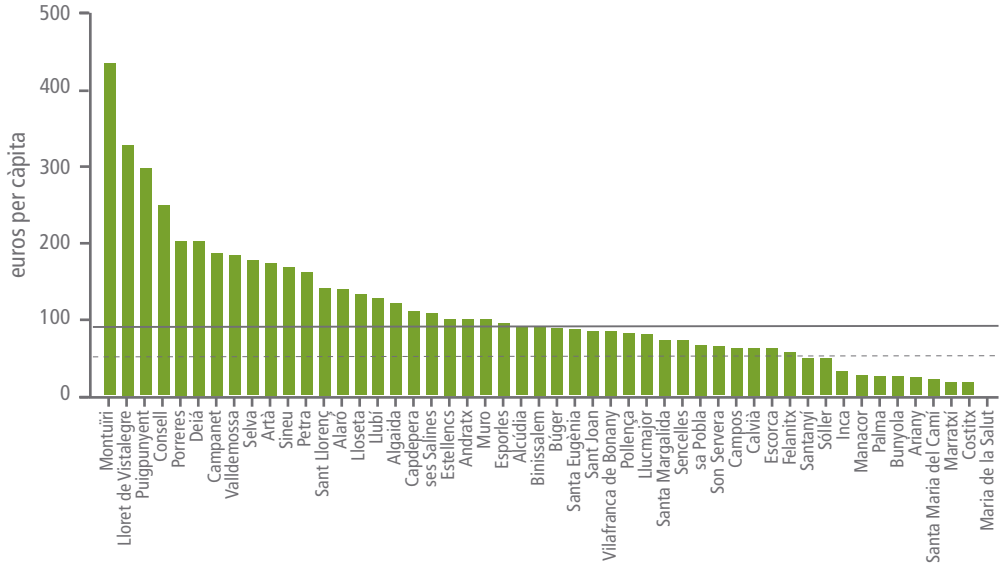
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C5. Despesa no obligatòria per càpita: habitatge (per municipis) (2003-2005)

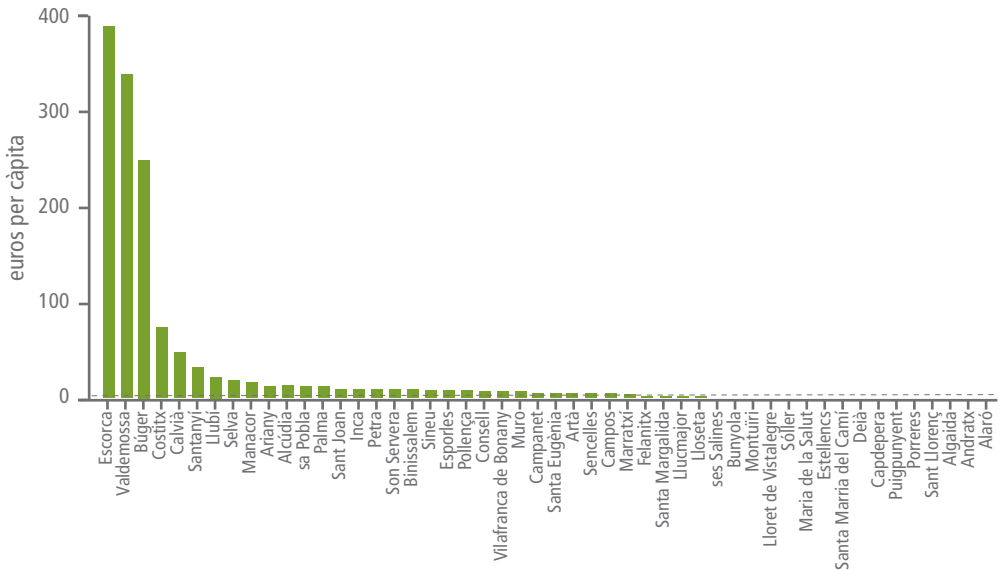
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C6. Despesa no obligatòria per càpita: cultura (per municipis) (2003-2005)

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

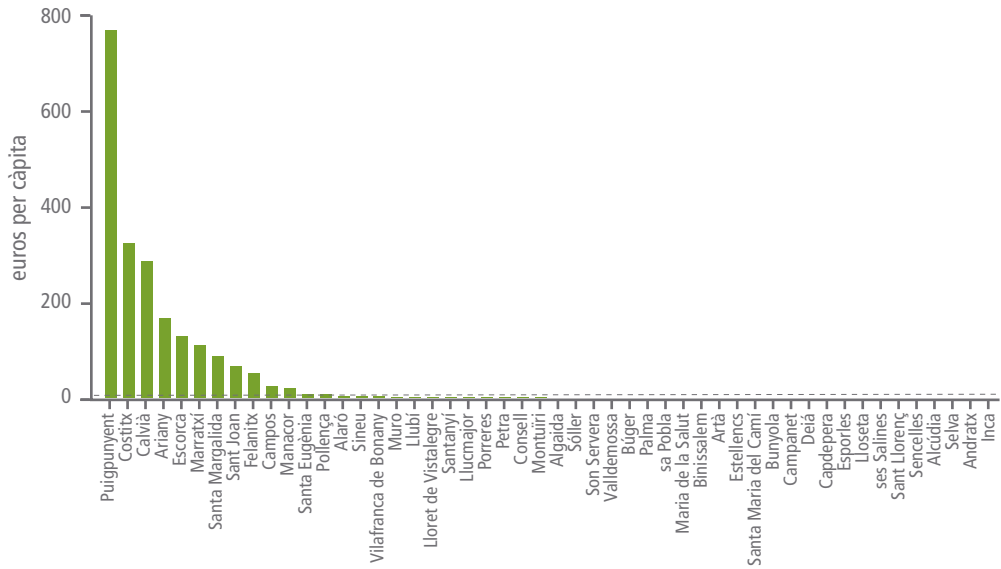
Figura C7. Despesa no obligatòria per càpita: altres serveis (per municipis)

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

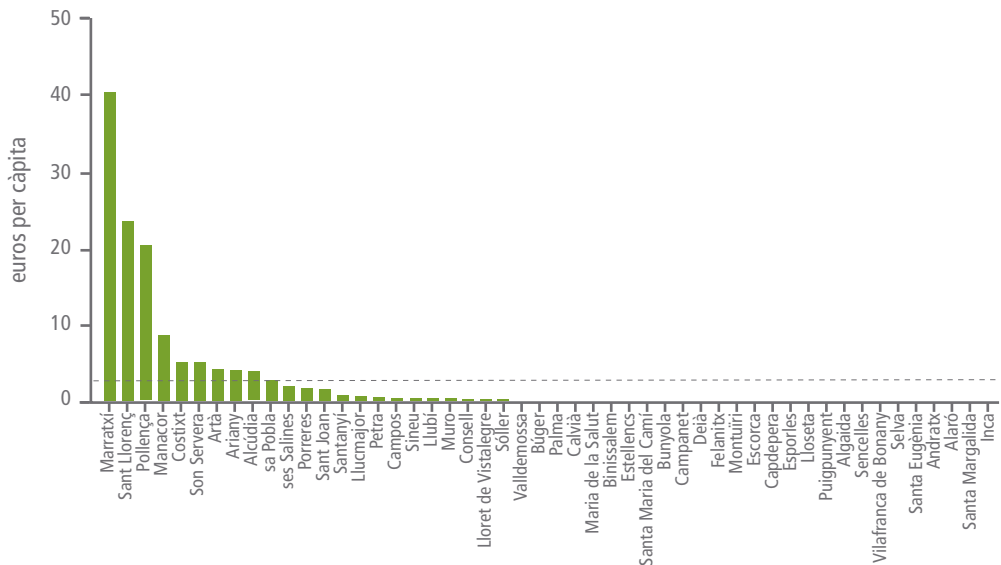

Figura C8. Despesa no obligatòria per càpita: infraestructures (per municipis) (2003-2005)

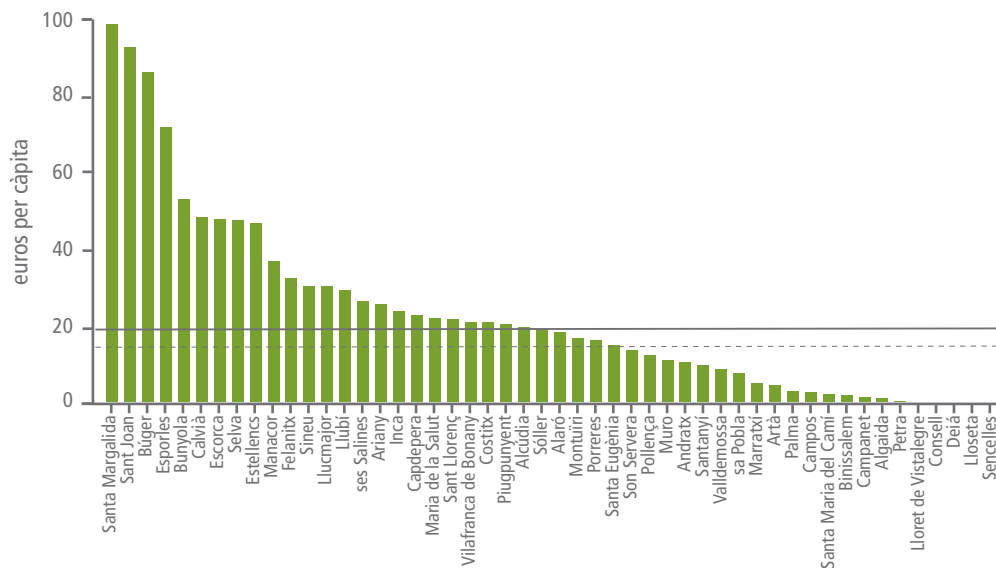
Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C9. Despesa no obligatòria per càpita: medi natural (per municipis) (2003-2005)

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Figura C10. Despesa no obligatòria per càpita: altres serveis no obligatoris (per municipis) (2003-2005)

Font: dades pressupostàries de les entitats locals (Ministeri d'Economia i Hisenda)

Quadre C1. Despesa per càpita (període 2003-2005)

Municipi (tram de població)	Seguretat	Protecció social	Sanitat	Educació	Habitatge	Cultura	Altres serveis	Infraestructures	Medi natural	Altres serveis no obligatoris de població
Alaró (1)	35,9	113,1	8,3	44,2	53,0	140,5	0	0,4	0	19,2
Alcúdia (2)	100,5	119,2	18,3	34,9	0	92,2	15,2	0	3,8	20,0
Algaïda (1)	26,7	71,2	44,9	26,2	24,5	122,7	0	0	0	1,6
Andratx (2)	98,0	127,3	10,7	0	0	101,4	0	0	0	11,2
Ariany (1)	0	35,2	8,9	2,5	30,1	26,0	15,6	8,3	4,0	26,2
Artà (2)	67,8	143,5	10,4	66,4	0	173,3	5,7	0	4,0	5,0
Binissalem (2)	52,0	114,3	4,4	215,0	0	91,7	11,5	0	0	1,9
Búger (1)	0	54,2	8,1	4,6	101,1	89,7	252,4	0	0	86,3
Bunyola (2)	47,4	61,0	0	0	0	26,8	3	0	0	53,3
Calvià (3)	166,4	39,7	4,8	89,5	0	63,3	51,3	14,3	0	48,5
Campanet (1)	6,4	80,8	0	2,0	185,9	186,6	6,3	0	0	1,9
Campos (2)	84,4	98,4	0,8	0	0	63,4	4,6	1,3	0,4	3,1
Capdepera (2)	134,1	151,3	29,8	17,3	0	111,4	0	0	0	23,2
Consell (1)	39,4	121,1	26,3	88,6	38,5	250,1	9,6	0,1	0	0
Costitx (1)	0	25,9	8,9	1,8	48,5	19,0	76,5	16,3	5,0	21,3

Quadre C1. Despesa per càpita (període 2003-2005)

Municipi (tram de població)	Seguretat	Protecció social	Sanitat	Educació	Habitatge	Cultura	Altres serveis	Infraestructures	Medi natural	Altres serveis no obligatoris de població)
Deià (1)	44,6	154,5	255,3	6,9	36,4	202,5	0	0	0	0
Escorca (1)	101,8	137,7	26,2	0	771,9	63,2	393,4	6,6	0	48,2
Esporles (1)	31,9	104,8	6,2	279,6	141,6	94,2	10,6	0	0	71,9
Estellencs (1)	11,5	103,9	16,3	0	59,6	101,4	0	0	0	47,0
Felanitx (2)	70,8	116,7	3,2	26,8	0	58,3	2,3	2,7	0	32,8
Inca (3)	49,7	45,2	2,2	2,1	0	34,9	12,1	0	0	24,3
Lloret de Vistalegre (1)	23,1	33,3	2,2	17,5	19,7	328,3	0	0,2	0	0,3
Lloseta (2)	49,3	117,5	7,2	61,7	0	134,2	1,4	0	0	0
Llubí (1)	18,3	61,7	4,3	31,9	83,8	129,2	24,2	0,2	0,2	29,6
Llucmajor (3)	107,4	61,0	2,8	62,5	0	81,7	2,0	0,1	0,6	30,8
Manacor (3)	78,3	0	,6	5,7	0	28,8	17,2	1,1	8,6	37,1
Maria de la Salut (1)	24,4	43,4	0	620,2	0	0	0	0	0	22,4
Marratxí (3)	58,8	21,3	8,5	7,6	0	19,2	3,4	5,7	40,5	5,7
Montuiri (1)	23,8	26,4	61,5	35,7	39,1	435,7	0,1	0,1	0,0	17,2
Muro (2)	86,5	187,3	13,9	24,0	0	101,0	8,8	0,2	0,2	11,6
Palma (4)	106,4	29,4	6,4	3,4	0	26,9	14,3	0	0	3,4
Petra (1)	4,1	34,9	15,1	35,5	229,6	161,9	12,0	0,1	0,5	0,5
sa Pobla (2)	47,6	107,4	3,1	9,2	0	66,8	15,1	0	2,8	8,4
Pollença (2)	101,2	105,3	1,9	11,0	0	82,5	10,1	0,4	20,5	12,7
Porreres (1)	28,3	67,9	4,1	41,4	25,5	202,6	0	0,1	1,8	16,6
Puigpunyent (1)	42,9	60,9	50,1	15,8	37,9	298,0	0	38,6	0	20,8
ses Salines (1)	65,3	100,6	10,1	0	142,1	108,0	0,5	0	1,8	27,0
Sant Joan (1)	12,6	35,0	4,2	25,3	62,7	85,3	12,5	3,3	1,6	93,2
Sant Llorenç des Cardassar (2)	169,4	66,3	8,9	43,2	0	142,8	0	0	23,7	22,3
Santa Eugènia (1)	22,1	76,0	,9	132,2	118,8	88,6	5,9	0,5	0	15,4
Santa Margalida (2)	96,5	122,8	15,2	0	0	73,8	2,1	4,3	0	99,0
Santa Maria del Camí (2)	39,7	162,2	27,4	49,0	0	23,5	0	0	0	2,8
Santanyi (2)	13,7	121,3	14,4	26,6	0	51,4	34,2	0,2	0,7	10,2
Selva (1)	22,2	81,7	0,5	0	89,1	176,9	19,8	0	0	48,0
Sencelles (1)	24,0	29,5	6,0	4,7	91,0	73,3	5,6	0	0	0
Sineu (1)	43,8	33,4	75,8	80,8	32,0	167,5	11,3	0,3	0,4	30,9
Sóller (2)	59,8	187,3	25,8	2,3	0	50,4	0	0	0	19,9
Son Servera (2)	97,0	61,8	16,8	32,7	0	65,3	11,7	0	4,9	14,2
Valldemossa (1)	134,7	128,7	7,6	5,2	63,9	182,2	342,3	0	0	9,2
Vilafranca de Bonany (1)	18,4	35,5	19,0	36,0	31,5	84,8	9,0	0,2	0	21,5
Mallorca	94,1	53,9	8,2	20,6	5,6	52,8	14,9	1,3	2,8	14,7
Mediana de Mallorca	46,0	78,4	8,4	20,7	9,8	90,7	6,1	0,1	0	19,5

S'assenyalen en negreta els valors que superen el valor mitjà per al conjunt de municipis de Mallorca en la funció de despesa respectiva.

Títols de la col·lecció:

 Finançament municipal: anàlisi de la despesa no obligatòria dels ajuntaments de Mallorca

Observatori de
Polítiques Locals

C/ del General Riera, 111
07010 Palma (Mallorca)
www.conselldemallorca.net

estudis opl

Economia

Medi ambient

Política

Societat

Participació

Infraestructures

Cultura

Serveis socials

Urbanisme

20
08

Any Rei Jaume I

Consell de
Mallorca

■ Departament de Cooperació Local